प्रदेश सभा दर्पण

२०७५

(स्मारिका विशेषाङ्क)

प्रदेश सभा सचिवालय

प्रदेश न. ३, हेटौंडा, मकवानपुर

प्रदेश सभा दर्पण

२०७५

(स्मारिका विशेषाङ्क)

प्रदेश सभा सचिवालय

प्रदेश नं. ३, हेटौंडा, मकवानपुर

प्रकाशन समिति

सल्लाहकारः श्री रामशरण घिमिरे

१	प्र.म.वि.अ.	श्री विष्णु कुमारी लामिछाने	संयोजक
२	क.अधिकृत	श्री निर्मलराज कणेल	सदस्य
३	स.जि.न्या.व.	श्री गोपीकृष्ण श्रेष्ठ	सदस्य
४	शा.अ.	श्री सुनिता कुमारी गजुरेल	सदस्य
५	शा.अ.	श्री भीमलाल महर्जन	सदस्य सचिव

प्रकाशक : प्रदेश सभा सचिवालय, प्रदेश नं. ३

सम्पर्क नम्बर : ०५७ - ५२४८८९, ५२७५०८

फ्याक्स : ०५७ — ५२३६९२

Website : http://pradeshsabha.p3.gov.np/

email : state3assembly@gmail.com

संख्या : ५०० प्रति

माननीय सानु कुमार श्रेष्ठ
सभामुख
प्रदेश सभा, प्रदेश नं. ३
हेटौंडा

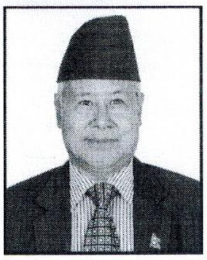

मन्तव्य

लामो संघर्ष र हजारौ मानिसहरुको बलिदान पछी प्राप्त संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र लाइ संस्थागत गर्ने क्रममा प्रदेश सभा प्रदेश नं. ३ को २०७४ माघ १८ गते बसेको पहिलो सभा बैठक बाट आन्तरिक कार्यविधि पारित गर्दै सुरुआत भएको कार्यले आज एक बर्ष पूरा गरेको छ । बिभिन्न समितिहरु गठन भइ सरकारका गतिबिधिहरुको अनुगमन लगायत सरकारलाइ जनता प्रति जिम्मेवार र जवाफदेहि बनाउदै लोकहितका बिधि निर्माण गर्नुपर्ने कार्य लाइ अंगिकार गर्दै कार्य सम्पादन गर्ने सिलसिलामा प्रदेश सभामा प्रस्तुत भएका २८ वटा बिधेयकहरु मध्य २४ वटा बिधेयकहरु पारित तथा प्रमाणीकरण भइ ऐनको रुपमा आइसकेको र ४ वटा बिधेयकहरु प्रदेश सभामा बिचाराधिन अवस्थामा रहेका छन । प्रदेश सभा सचिवालय आज एक बर्ष पुरा गरेको उपलक्ष्यमा प्रदेश सभाको कार्यप्रणाली लाई व्यवस्थित गर्न गठन गरिएका बिषयगत समितिहरुको कार्य क्षेत्र र बैठकका निर्णयहरुलाइ समेत समेटेर प्रदेश सभा दर्पण प्रकासित गर्न पाएकोमा गौरवको अनुभुति गरेको छु । प्रदेश सभा सम्बन्धि रुचि राख्नुहुने सबैको लागी यो प्रदेश सभा दर्पण उपयोगी हुने बिस्वास लिएको छु ।

.....

माननीय राधिका तामाङ
उपसभामुख
प्रदेश सभा, प्रदेश नं. ३
हेटौंडा

मन्तव्य

संविधानसभाबाट जारी नेपालको संविधानको मार्गदर्शनमा हामी संघीय व्यवस्था कार्यन्वयको प्रक्रियामा छौं । यस क्रममा प्रदेश सभाको स्थापना भएको एक वर्ष पूरा भएको छ । संविधान प्रदत्त अधिकारहरुमाथि आम नागरिकको सहज पहुँच स्थापित गर्ने ध्येयका साथ आवश्यक नीति निर्माण गर्ने प्रक्रियामा हामी निरन्तर लागिरहेका छौं ।

पहिलो पटक आफू हिंड्ने बाटो आफैं खन्नु पर्दा अवश्य पनि केही कठिनाई र ढिलासुस्ती हुन पुगेको छ । जनताको परिवर्तन र समृद्धिको चाहनालाई सम्बोधन गर्न धेरै ढिलासुस्ती गर्ने छुट हामीसँग छैन । यसलाई क्रमशः सुधार्दै बाँकी ऐन कानूनहरु छिटो निर्माण गर्नुपर्ने चुनौति हाम्रो सामु खडा रहेको छ ।

यस क्रममा प्रदेशसभाले स्थापनाकालदेखि हालसम्म सम्पादन गरिएका गतिविधिहरुलाई संस्थागत गर्न र सबैलाई सुसूचित गर्नका लागि प्रदेशसभा सचिवालयबाट **प्रदेशसभा दर्पण** प्रकाशित गरिएको छ । यसबाट प्रदेशसभा बारे बुझ्न सम्बन्धित सबैलाई सहज हुने विश्वास लिएको छु ।

.....

सम्पादकीय

संवैधानिक व्यवस्था अनुरुप मिति २०७४।०८।१० र २०७४।०८।२१ गते गरी दुइचरणमा सघीय संसद र प्रदेश सभाको निर्वाचन सम्पन्न भईसंघ र प्रदेश दुवै तहमा सरकार गठन भएदेखि हालसम्म -२०७५ पौष १२ गते प्रदेश सभा, प्रदेश नं ३ का विभिन्न निर्णय, कार्यक्रम लगायतका गतिविधिहरु समावेश गरी प्रदेश सभा दर्पण निकाल्ने जमर्को गरेका छौं । प्रदेश सभा, प्रदेश नं. ३ को प्रथम र दोस्रो अधिवेशन अवधिमा भए गरेका गतिविधिहरुलाई समेटेर प्रथम पटक यो दर्पण प्रकाशन गरिएको छ । यस दर्पणमा प्रदेश सभाको कार्यप्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न गठन गरिएका विषयगत समितिहरुको कार्यक्षेत्र र बैठकका निर्णयहरुलाई समेत समावेश गरेका छौं । साथ साथै विभिन्न शाखाहरुले यो अवधिमा गरेका कार्यहरु समेत समेट्ने प्रयास गरिएको छ ।

यस दर्पणमा समावेश गरिएको पाठ्यसामग्री र सूचनाहरु प्रदेश नं ३ को प्रदेश सभा र प्रदेश सभा सचिवालयबाट गरिएका निर्णय एवं कार्यहरूमा जानकारी राख्न चाहनु हुने पाठक वर्गहरूको लागि सहयोग सिद्ध हुने आशा लिएका छौं । यो प्रदेश सभा दर्पण प्रथम पटक प्रकाशन गरिएको हुँदा यसमा समावेश गरिएका विषयहरुको अध्ययन गरी आगामी अङ्कहरुलाइ परिष्कृत गर्दै लैजाने प्रयोजनको लागि सम्बन्धित सबैबाट सल्लाह सुझावहरुको अपेक्षा गर्दछौं । यहाँहरुको सल्लाह सुझावहरुलाई समावेश गर्दै प्रदेश सभा दर्पण निरन्तर रुपमा प्रकाशन गर्ने र परिमार्जन गर्दै जाने व्यहोरा अवगत गराउँदै सल्लाह सुझावको लगि हाम्रो रइमेल state3assembly@gmail.com रहेको जानकारी गराउँदछौं ।

धन्यवाद !

विषय-सूची

क.सं.	विषय	पृष्ठ संख्या
१.	पृष्ठभूमि	१
२.	प्रदेश नम्बर ३ को संक्षिप्त विवरण	१
	(क) प्रदेश सभामा प्रतिनिधित्व	
	(ख) शपथ ग्रहण र अधिवेशन प्रारम्भ	
	(ग) सभा र समितिको बैठक विवरण	
३.	प्रदेश सभाबाट भए गरेका काम कारवाहीको विवरण	८
	(क) पहिलो अधिवेशनमा	
	(ख) दोस्रो अधिवेशनमा	
४.	विधेयक सम्बन्धी	२४
५.	प्रदेश सभाका विषयगत समितिहरु सम्बन्धी	२४
६.	प्रदेश सभा र प्रदेश सचिवालयबाट भएका कार्यक्रमहरू	२५
	(क) अन्तप्रदेश सभा अनुभव आदान प्रदान तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम	
	(ख) प्रदेश सभा सचिवालयबाट भएका तालिम तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रमको विवरण	
७.	प्रदेश सभाका विषयगत समितिका कार्य र प्रक्रियाहरू	२८
८.	अनुसूचीहरू	
	अनुसूची—१ प्रदेश सभाका माननीय सदस्यहरूको विवरण	३३
	अनुसूची—२ समितिका सदस्यहरूको सूची	३७
	अनुसूची—३ प्रदेश सभामा दर्ता, पारित र प्रमाणीकरण भएका विधेयकहरू	३९
	अनुसूची—४ प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सचेतकहरू	४२
	अनुसूची—५ समितिहरूबाट भएका काम कारवाहीको विवरण	४३
	अनुसूची—६ अन्तर प्रदेश सभामुख तथा उपसभामुखको सौराहा कार्यक्रमको निश्कर्ष	५२
	अनुसूची—७ प्रदेश सभा सचिवालयको संगठनात्मक संरचना	५३
	अनुसूची—८ प्रदेश सभा सचिवालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण	५४
	अनुसूची—९ सन्दर्भ सामग्री	५५

खण्ड -१

सभा र समितिका गतिविधि

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानको धारा ५६ को उपधारा (१) मा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहमा रहने व्यवस्था छ । राज्य शक्तिको बाँडफाँड अनुसार संविधानको अनुसूची-५ मा संघको, अनुसूची-६ मा प्रदेशको र अनुसूची-८ मा स्थानीय तहको एकल अधिकारका सूचीहरू रहेका छन् भने अनुसूची-७ मा संघ र प्रदेशको तथा अनुसूची-९ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकारको सूची रहेका छन् । संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकार र साझा अधिकारको सूचीमा उल्लेख नभएका वा संविधानले कुनै तहले प्रयोग गर्ने गरी नतोकिएको विषय संघको अधिकार क्षेत्रमा हुने व्यवस्था छ ।

प्रदेशको एकल अधिकारको सूचीमा प्रदेश प्रहरी र शान्ति सुरक्षादेखि गुठी व्यवस्थापनसम्म २१ वटा विषय रहेका छन् । संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका एकल अधिकार र साझा अधिकारको सूचीमा रहेका विषयमा निहित अधिकारको प्रयोग-

(क) संघले संविधान र संघीय कानून बमोजिम,

(ख) प्रदेशले संविधान र प्रदेश कानून बमोजिम,

(ग) संघ र प्रदेशको साझा अधिकारको सम्बन्धमा संविधान, संघीय कानून र प्रदेश कानून बमोजिम,

(घ) स्थानीय तहले संविधान र गाउँ सभा/नगर सभाले बनाएको कानून बमोजिम र

(ङ) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकारको सम्बन्धमा संविधान, संघीय कानून, प्रदेश कानून र गाउँ सभा/नगर सभाले बनाएको कानून बमोजिम गर्नु पर्दछ ।

साझा अधिकारको विषयमा कानून बनाउँदा माथिल्लो तहको कानूनसँग नबाझिने गरी बनाउनु पर्ने हुँदा संघले नबनाइ प्रदेशले बनाउन नसक्ने र संघ र प्रदेशले नबनाइ स्थानीय तहका गाउँ सभा/नगर सभाले कानून बनाउन नसक्ने देखिन्छ ।

प्रदेशमा कानून बनाउने अंगको रूपमा रहेको प्रदेश सभाको सम्बन्धमा संविधानको धारा १७५ देखि १९६ सम्म प्रदेश व्यवस्थापिका सम्बन्धी, धारा १९७ देखि २०२ सम्म प्रदेश व्यवस्थापन कार्यविधि र धारा २०३ देखि २१३ सम्म प्रदेश आर्थिक कार्यप्रणाली सम्बन्धी व्यवस्था छ ।

२. प्रदेश नं ३ को संक्षिप्त विवरण

नेपालको कुल भौगोलिक क्षेत्रफल १,४७,१८१ वर्ग किलो मिटरमध्ये २०,३०० वर्ग किलोमिटर (१४ प्रतिशत) भूभाग प्रदेश नं. ३ ले ओगटेको छ । नेपालको संविधानको अनुसूची-४ मा उल्लेख भए अनुसार प्रदेश नं. ३ मा १३ वटा जिल्लाहरु रहेका छन् । जस अन्तर्गत दोलखा, रामेछाप, सिन्धुली, काभ्रेपलाञ्चोक, सिन्धुपाल्चोक, रसुवा, नुवाकोट, धादिङ, चितवन, मकवानपुर, भक्तपुर, ललितपुर र

काठमाडौं पर्छन् । यस प्रदेशमा महानगरपालिका ३, उपमहानगरपालिका १, नगरपालिका ४१ र गाउँपालिका ७४ गरी कुल ११९ वटा स्थानीय तह रहेका छन् । नेपालको पछिल्लो जनगणना, २०६८ अनुसार नेपालको २ करोड ५६ लाख कुल जनसंख्यामध्ये यस प्रदेश अन्तर्गतका १३ जिल्लाहरुमा ४५ लाख २३ हजार (१८ प्रतिशत) जनसंख्या रहेको तथ्याङ्क छ । यसको अलावा यस प्रदेशमा नेपालको संघीय राजधानी समेत भएकोले यसको छुट्टै महत्व छ ।

क) प्रदेश सभामा प्रतिनिधित्व:

- नेपालको संविधानले गरेको व्यवस्था बमोजिमको मिश्रित निर्वाचन प्रणाली अनुसार २०७४ साल मंसिर १० र २१ गते भएको निर्वाचन परिणाम अनुसार यस प्रदेश सभामा पहिलो हुने निर्वाचित हुने प्रणालीबाट ६६ जना र समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीबाट ४४ जना गरी ११० जना सदस्यहको प्रतिनिधित्व रहेको छ ।

- यस प्रदेश सभामा प्रतिनिधित्व गर्ने दलहरुको दलगत स्थिति निम्नानुसार छः—

  - तत्कालीन नेकपा एमाले ५८ जना,
  - तत्कालीन नेकपा माओवादी केन्द्र २३ जना,
  - नेपाली कांग्रेस २१ जना,
  - विवेकशील साझा पार्टी ३ जना,
  - नेपाल मजदुर किसान पार्टी २ जना ,
  - रा.प्र.पा. १ जना,
  - रा.प्र.पा. प्रजातान्त्रिक १ जना,
  - स्वतन्त्र (नयां शक्ति पार्टी) १ जना

ख) शपथ ग्रहण र अधिवेशन प्रारम्भ :

- २०७४ साल माघ ७ गते प्रदेश सभाका नवनिर्वाचित ज्येष्ठ सदस्य श्री डोरमणि पौडेललाई माननीय प्रदेश प्रमुख अनुराधा कोइरालाले सपथ ग्रहण गराउनु भयो । तत् पश्चात ज्येष्ठ सदस्य श्री डोरमणि पौडेलले प्रदेश सभाका अरु सदस्यहरुलाई पद तथा गोपनीयताको शपथ गराउनु भएको थियो ।

- माननीय प्रदेश प्रमुखले नेपालको संविधानको धारा १८३ को उपधारा (१) बमोजिम आव्हान गर्नु भए अनुसार २०७४ साल माघ १८ गते प्रदेश सभाको पहिलो अधिवेशनको पहिलो बैठक माननीय डोरमणि पौडेलको अध्यक्षतामा बसेको थियो ।

माननीय सदस्यहरुको शपथ ग्रहण

माननीय ज्येष्ठ सदस्य डोरमणी पौडेलबाट पहिलो बैठकको अध्यक्षता

माननीय सभामुखज्यूको शपथ ग्रहण

माननीय उपसभामुखज्यूको शपथ ग्रहण

माननीय सभामुखलाई बधाई ज्ञापन

माननीय सभामुखबाट अध्यक्षता

प्रदेश सभा बैठकको झलक

प्रदेश सभा बैठकको झलक

सम्माननीय प्रधानमन्त्रीको सम्बोधन

ग) सभा र समितिहरुको बैठक विवरण

क्र.सं.	सभा / समिति	हाल सम्मको बैठक संख्या	बैठकको समयावधि
१	प्रदेश सभा (प्रथम अधिवेशन)	१९	१३ घण्टा ४३ मिनेट
२	प्रदेश सभा (दोस्रो अधिवेशन)	६१	६६ घण्टा ३९ मिनेट
३	कार्य व्यवस्था परामर्श समिति	१९	-
४	अर्थ तथा विकास समिति	१०	-
५	उद्योग, पर्यटन तथा वातावरण समिति	११	-
६	प्रदेश मामिला समिति	१८	-
७	शिक्षा स्वास्थ्य तथा कृषि समिति	१६	-
८	सार्वजनिक लेखा समिति	१०	-

#= kb]z ;efaf6 eP u/]sf sfdsf/jfxLsf]ljj/0f
s_ klxnf]cIwj]zgdf

a]7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afxLsf]laj/0f
१	२०७४/१०/१८	➢ माननीय सभामुखले प्रदेश प्रमुखवाट प्रदेश सभाको पहिलो अधिवेशन आव्हानको पत्र पढेर सुनाउनु भएको । ➢ प्रदेश नं तीनको प्रदेश सभा कार्यसञ्चालन अन्तरिम कार्यविधि २०७४ पारित भएको । ➢ प्रदेश सभाको सभामुखको निर्वाचन २०७४ माघ २७ गते हुने गरी मिति निर्धारण ।
२	२०७४/१०/२७	➢ प्रदेश नम्बर तीनको प्रदेश सभाको सभामुख पदमा माननीय श्री सानु कुमार श्रेष्ठ निर्विरोध निर्वाचित हुनु भएको घोषणा । यसमा माननीय श्री शालिकराम जमकट्टेलले प्रस्ताव गर्नु भै माननीय श्री रामेश्वर फुयालले समर्थन गर्नु भएको थियो । ➢ प्रदेश नम्बर तीनको प्रदेश सभाको उपसभामुखको निर्वाचनको मिति २०७४ माघ २८गते गर्ने गरी मिति निर्धारण ।
३	२०७४/१०/२८	➢ प्रदेश नम्बर तीनको प्रदेश सभाको उपसभामुख पदमा माननीय राधिका तामाङ्ग निर्विरोध निर्वाचित भएको घोषणा । यसमा माननीय श्री डोरमणि पौडेलले प्रस्ताव गर्नं भै माननीय श्री कुमारी मुक्तानले समर्थन गर्नु भएको थियो ।
४	२०७४/१०/२८	➢ प्रदेश नम्बर तीनको प्रदेश सभाको सभामुख पदमा माननीय श्री सानुकुमार श्रेष्ठ र उपसभामुख पदमा माननीय श्री राधिका तामाङ्ग निर्वाचित हुनु भएकोमा बधाई तथा शुभकामना प्रदान । ➢ संविधानको धारा १९४ बमोजिम प्रदेश सभा कार्यसञ्चालन नियमावली बनाउने प्रयोजनको लागि मा. श्री राजेन्द्रप्रसाद पाण्डे, मा श्री कञ्चन खनाल, मा. श्री केशवराज पाण्डे, मा. श्री मीना ज्ञवाली नेपाल, मा. श्री रमेश पौडेल, मा. श्री रामेश्वर फुयाल, मा. श्री राधा घले र मा. श्री सुरेन्द्रराज गोसाई सदस्य रहनु भएको प्रदेश सभा नियमावली मस्यौदा समिति गठन भएको । समितिको सभापति समितिका सदस्यहरूले आफूमध्ये बाट चयन गर्ने । ➢ नियमावली मस्यौदा समिति गठनका प्रस्तावकमा मा. श्र केशवराज पाण्डे र समर्थकमा मा. श्री कुमारी मोक्तान र मा. श्री इन्द्रवहादुर वानिया हुनुहुन्थ्यो ।
५	२०७४/११/१३	➢ माननीय सभामुखले माननीय प्रदेश प्रमुखबाट नेपालको संविधानको धारा १६८ को उपधारा (१) बमोजिम माननीय डोरमणि पौडेललाई प्रदेश नम्बर तीनको मुख्यमन्त्रीमा नियुक्ति गर्नु भएको र नेपालको संविधानको धारा १६८ को उपधारा (९) बमोजिम मन्त्रिपरिषद गठन र कार्य विभाजन सम्बन्धी प्राप्त पत्र सभालाई जानकारी गराउनु भएको : (१) माननीय मुख्यमन्त्री श्री डोरमणि पौडेल– मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, आर्थिक मामिला तथा योजना, सामाजिक विकास, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण र भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी । (२) माननीय श्री केशव स्थापित– मन्त्री, भौतिक पूर्वाधार विकास । (३) माननीय श्री शालिकराम जमकट्टेल– मन्त्री, आन्तरिक मामिला तथा कानून । ➢ प्रदेश सभा नियमावली मस्यौदा समितिका सभापति मा. श्री राजेन्द्रप्रसाद पाण्डेले प्रदेश सभा नियमावली २०७४ को मस्यौदा प्रतिवेदन पेश गर्नु भएको ।

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afx\sf]laj/0f
६	२०७४/११/१४	➢ प्रदेश सभा नियमावली मस्यौदा समितिका सभापनि मा. श्री राजेन्द्रप्रसाद पाण्डेले प्रदेश सभा नियमावली २०७४ को मस्यौदामाथिको छलफल सभामा गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै सभामा छलफल भएको । ➢ प्रदेश सभा नियमावली मस्यौदा समितिका सभापति मा. श्री राजेन्द्रप्रसाद पाण्डेले प्रदेश सभा नियमावली २०७४ को मस्यौदालाई पारित गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव सर्वसम्मतिले पारित भएको ।
७	२०७४/११/१५	➢ माननीय सभामुखले मन्त्रिपरिषद विस्तार र पुनर्गठन गरी कार्य विभाजन भएको प्राप्त पत्र सभालाई जानकारी गराउनु भएको । ➢ प्रदेश सभा नियमावलीको नियम १३ बमोजिम माननीय सभामुख अध्यक्ष र माननीय उपसभामुख उपाध्यक्ष, माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री श्री शालिकराम जमकट्टेल, माननीय श्री कञ्चन खनाल, माननीय श्री गणेश दुलाल, माननीय श्री छिरिङ्ग दोर्जे लामा, माननीय श्री पुकार महर्जन, माननीय श्री बुद्धिमान माझी, माननीय श्री राजेन्द्रप्रसाद पाण्डे, मा. श्री रामेश्वर फुयाँल, मा. श्री रीता माझी, मा. श्री रीना गुरुङ्ग र मा. श्री सुरेन्द्रराज गोसाई सदस्य रहनु भएको कार्य व्यवस्था परामर्श समिति गठन भएको । ➢ प्रदेश मामिला, अर्थ तथा विकास, सार्वजनिक लेखा, शिक्षा स्वास्थ्य तथा कृषि, उद्योग, पर्यटन तथा वातावरण समिति गठन भै समितिको सभापतिको निर्वाचनको मिति २०७४ चैत्र १५ गतेको लागि निर्धारण । ➢ माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री माननीय श्री शालिकराम जमकट्टेलले "प्रदेशस्तरका केही सार्वजनिक लिखत प्रमाणीकरण सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयक" पेश गर्नु भएको । ➢ माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाशप्रसाद ढुङ्गेलले "प्रदेश सरकारको आर्थिक कार्यविधि नियमित तथा व्यवस्थित गर्न वनेको विधेयक" पेश गर्नु भएको ।
८	२०७४/१२/१५	➢ माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री श्री शालिकराम जमकट्टेलले प्रदेशस्तरका केही सार्वजनिक लिखत प्रमाणीकरण सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयक विचार गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृति भै सो विधेयकमाथि सामान्य छलफल भएको । ➢ माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाशप्रसाद ढुङ्गेलले प्रदेश सरकारको आर्थिक कार्यविधि नियमित तथा व्यवस्थित गर्न वनेको विधेयक विचार गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै उक्त विधेयकमाथि सामान्य छलफल भएको ।
९	२०७४/१२/१६	➢ यु. यस. वंगला विमान दुर्घटनामा ज्यान गुमाउनु हुने स्वदेशी तथा विदेशी नागरिकप्रति श्रद्धान्जली अर्पण तथा मृतकका परिवारजन प्रति गहिरो समवेदना व्यक्त ।
१०	२०७४/१२/१६	➢ प्रदेशस्तरका केही सार्वजनिक लिखत प्रमाणीकरण सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयकमाथि सभामा नै दफावार छलफल भै सो विधेयक सर्वसम्मतिले पारित । ➢ प्रदेश सरकारको आर्थिक कार्यविधि नियमित तथा व्यवस्थित गर्न वनेको विधेयकमाथि सभामा नै दफावार छलफल भै सो विधेयक सर्वसम्मतिले पारित ।

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afx|sf]laj/0f
११	२०७४/१२/२५	➢ विशेष समयमा मा. सदस्यहरूवाट विभिन्न विषयहरूमा आफ्नो धारणा प्रस्तुत । ➢ माननीय सभामुखले प्रदेशस्तरका केही सार्वजनिक लिखत प्रमाणीकरण सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयक र प्रदेश सरकारको आर्थिक कार्यविधि नियमित तथा व्यवस्थित गर्न वनेको विधेयक सम्वन्धमा प्रदेश प्रमुखको कार्यालयवाट प्राप्त विधेयक प्रमाणीकरण सम्वन्धी पत्र पढेर सुनाउण्नु भएको । ➢ माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री श्री शालिकराम जमकट्टेलले गाँउ/नगर/जिल्ला सभा संचालन (कार्यविधि) सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयक पेश गर्नु भएको । ➢ माननीय मुख्यमन्त्री श्री डोरमणि पौडेलले मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीहरूको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयक पेश गर्नु भएको । ➢ माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री श्री शालिकराम जमकट्टेलले स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने सुविधाको सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयक पेश गर्नु भएको । ➢ माननीय मुख्यमन्त्री श्री डोरमणि पौडेलले प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयक पेश गर्नु भएको ।
१२	२०७४/१२/२५	➢ माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री माननीय श्री शालिकराम जमकट्टेलले गाँउ/नगर/जिल्ला सभा संचालन (कार्यविधि) सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयकमाथि विचार गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै सो विधेयकमाथि सामान्य छलफल भएको । ➢ माननीय मुख्यमन्त्री श्री डोरमणि पौडेलले मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीहरूको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयकमाथि विचार गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै सो विधेयकमाथि सामान्य छलफल भएको । ➢ माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री श्री शालिकराम जमकट्टेलले स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने सुविधाको सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयकलाई विचार गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै सो विधेयकमाथि सामान्य छलफल भएको । ➢ प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयकमाथि सामान्य छलफल । ➢ माननीय सभामुखले नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको मर्यादाक्रम उपर प्रदेश सभा सदस्यहरूको ध्यानाकर्षण तथा यस सम्बन्धमा नेपाल सरकारसंग समन्वय गरी विशेष पहल गर्न प्रदेश सरकारलाई निर्देशन दिनु भएको ।
१३	२०७४/१२/२९	➢ माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री श्री शालिकराम जमकट्टेलले गाँउ/नगर/जिल्ला सभा संचालन (कार्यविधि) सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयकलाई दफावार छलफलका लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत । ➢ माननीय मुख्यमन्त्री श्री डोरमणि पौडेलले मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीहरूको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयकलाई दफावार छलफलका लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत । ➢ माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री श्री शालिकराम जमकट्टेलले स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने सुविधाको सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयकलाई दफावार छलफलको लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत ।

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afx\sf]laj/0f
		➢ माननीय मुख्य मन्त्री श्री डोरमणि पौडेलले प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयकलाई दफावार छलफलका लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत ।
१४	२०७५/०१/११	➢ माननीय प्रदेश प्रमुख श्री अनुराधा कोइरालाबाट प्रदेश सभालाई सम्बोधन गर्नु भएको ।
१५	२०७५/०१/११	➢ माननीय प्रदेश प्रमुख श्री अनुराधा कोइरालाबाट प्रदेश सभालाई सम्बोधन गर्नु भएकामा सम्वोधनका लागि धन्यवाद ज्ञापन ।
१६	२०७५/०१/१३	➢ माननीय सभामुखबाट प्रदेश सभामा उठेका विषयहरूमा जवाफ दिन प्रदेश सरकारलाई निर्देशन दिनु भएको । ➢ प्रदेश मामिला समितिका सभापति मा. श्री माधवप्रसाद पौडेलबाट "गाउँ/नगर/जिल्ला सभा सञ्चालन(कार्यविधि) सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" माथिको समितिको प्रतिवेदन सहितको विधेयक पेश गर्नु भएको । ➢ प्रदेश मामिला समितिका सभापति मा. श्री माधवप्रसाद पौडेलबाट "स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने सुविधाको सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयक "माथिको समितिको प्रतिवेदन सहितको विधेयक पेश गर्नु भएको । ➢ मा. श्री रामेश्वर फुयालले प्रस्ताव गर्नु भै मा. श्री बुद्धिमान माझीले समर्थन गर्नु भएको प्रदेश सभा नियमावलीका केही नियमहरू निलम्बनको प्रस्ताव सर्वसम्मतिले पारित । ➢ माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाशप्रसाद ढुङ्गेलबाट प्रदेश सरकारको आ. व. २०७४/०७५ को आय र व्ययको अनुमान पेश ।
१७	२०७५/०१/१३	➢ प्रदेश सरकारको आ. व. २०७४/०७५ को आय र व्ययको अनुमान सर्वसम्मतिले पारित । ➢ माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाशप्रसाद ढुङ्गेलले प्रदेश सरकारको आ. व. २०७४/०७५ को विनियोजन विधेयक टेवल गर्नु भएको ।
१८	२०७५/०१/१३	➢ प्रदेश सभाको विनियोजन विधेयक माथि छलफल । ➢ माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाशप्रसाद ढुङ्गेलले २०७४/०७५ को विनियोजन विधेयक पारित गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव सर्वसम्मतिले पारित ।
१९	२०७५/०१/१४	➢ गाँउ/नगर/जिल्ला सभा संचालन (कार्यविधि) सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयक माथि प्रदेश मामिला समितिको प्रतिवेदन सहितको विधेयक माथि सभामा छलफल भै उक्त विधेयक सर्वसम्मतिले पारित । ➢ "स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने सुविधाको सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयक" माथि प्रदेश मामिला समितिको प्रतिवेदन सहितको विधेयक माथि सभामा छलफल भै उक्त विधेयक सर्वसम्मतिले पारित । ➢ प्रदेशको राजधानीको सम्भाव्यता अध्ययन गरी ४५ दिन भित्र प्रतिवेदन पेश गर्न मा. श्री दीपक निरौला, मा. श्री रामकुमार अधिकारी, मा. श्री सरस्वती वस्नेत, मा. श्री विजय सुवेदी, मा. श्री वसन्त मानन्धर, मा. श्री छिरिङ्ग दोर्जे लामा, मा. श्री प्रभात तामाङ्ग, मा. श्री जगतवहादुर सिम्खडा, मा. श्री विशाल खड्का, मा. श्री विराजभक्त श्रेष्ठ, मा. श्री सुरेन्द्रराज गोसाइ, मा. श्री रीता माझी, मा. श्री रीना गुरुङ्ग सदस्य रहनु भएको विशेष समिति गठन । समितिको सभापति समितिका सदस्यहरूले आफूमध्येबाट चयन गर्ने । ➢ "निजी क्षेत्रमा व्यवसायीहरू माथि बैंक तथा वित्तीय संस्थाले मनोमानी ढंगले लिएको अनियमित र अनियन्त्रित व्याज दर" भन्ने सार्वजनिक महत्वको प्रस्ताव अर्को बैठकमा पेश हुने जानकारी प्रदान ।

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afxLsf]laj/0f
		➢ सभामा विशेष समयमा उठेका सवालहरूको माननीय मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलबाट जवाफ । ➢ माननीय सभामुखको छोटो मन्तव्य सहित प्रदेश प्रमुखको कार्यालयवाट प्राप्त पत्र वमो जिम प्रदेश नं ३ को प्रदेश सभाको प्रथम अधिवेशन २०७५ वैशाख १४ गते राति १२ वजे देखि अन्त्य हुने गरी बैठक स्थगित ।

v_ bf];f]clwj]zgdf

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afxLsf]laj/0f
१	२०७५ जेठ १ गते	(१) प्रदेश प्रमुखको कार्यालयबाट प्राप्त प्रदेश सभाको दोस्रो अधिवेशन आव्हान सम्बन्धी पत्र मा. सभामुखबाट पढेर सुनाउनु भएको । (२) मा. प्रदेश प्रमुखको कार्यालयबाट देहायका विधेयकहरू प्रमाणीकरण भै आएको सम्बन्धी पत्रहरू मा. सभामुखबाट पढेर सुनाउनु भएको । (क) प्रदेश सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, (ख) स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने सुविधाको सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक । (ग) गाउँ/नगर/जिल्ला सभा सञ्चालन (कार्यविधि) सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक ।
२	२०७५ जेठ १ गते	(१). मा. आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाश प्रसाद ढुङ्गेलबाट विनियोजन विधेयकका सिद्धान्त र प्राथमिकताका सम्बन्धमा (कर प्रस्ताव बाहेक) प्रस्ताव टेबल गर्नु भएको । (२) मा. सभामुखबाट प्रदेश सभा प्रदेश नं ३ का माननीय सदस्य स्व. हरिशरण लामिछाने को असामयिक निधनको जानकारी दिनु भएको ।
३	२०७५ जेठ २ गते	१. यस सभाका माननीय सदस्य हरिशरण लामिछानेको उपचारको क्रममा २०७५ साल बैशाख ३१ गते सोमबार निधन भएकोमा मा. सभामुखबाट गहिरो शोक प्रकट गर्दै बैठक स्थगित गर्नु भएको ।
४	२०७५ जेठ ३ गते	(१) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाशप्रसाद ढुङ्गेलबाट प्रदेश नं ३ को आ. व ०७५/७६ को विनियोजन विधेयकका सिद्धान्त र प्राथमिकताका सम्बन्धमा (कर प्रस्ताव बाहेक) प्रस्तुत । (२) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाशप्रसाद ढुङ्गेलबाट प्रदेश नं ३ को आ. व ०७५/७६ को विनियोजन विधेयकका सिद्धान्त र प्राथमिकताका सम्बन्धमा (कर प्रस्ताव बाहेक) छलफल गरियोस भन्ने प्रस्ताव प्रस्तुत ।
५	२०७५ जेठ ४	(१) मा. प्रभात तमाङले पेश गर्नु भएको तथा मा. छिरिङ्ग दोर्जे लामा र मा. निमा लामाले समर्थन गर्नु भएको सार्वजनिक महत्वको "निजी क्षेत्रका व्यवसायीहरू माथि बैंक तथा वित्तीय संस्थाले मनोमानी ढंगबाट लिएको अनियमित र अनियन्त्रित ब्याजदर" बिषयक प्रस्तावमाथि छलफल भएको । (२) प्रदेश नं ३ को आ. व ०७५/७६ को विनियोजन विधेयकका सिद्धान्त र प्राथमिकताका सम्बन्धमा (कर प्रस्ताव बाहेक) छलफल भएको ।

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afx|sf]laj/0f
६	२०७५ जेठ १३ गते	माननीय सभामुखले प्रदेश सभाका माननीय सदस्य स्व. हरिशरण लामिछानेको निधन पछिको स्थान रिक्तताको जानकारी गराउनु भएको ।
७	२०७५ जेठ १४ गते	मा. मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम,कर्तव्य र अधिकार तथा सेवाका शर्त सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक सभामा प्रस्तुत ।
८	२०७५ जेठ १४ गते	मा. मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवाका शर्त सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि विचार गरियोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नु भै उक्त विधेयक माथि सामान्य छलफल भएको ।
९	२०७५ जेठ १७ गते	(१) मिति २०७५ जेठ १३ र जेठ १४ गते बसेको बैठकको क्रममा बिशेष समयमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री शालिकराम जम्कट्टेलले दिनु भएको । (२) मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवाका शर्त सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथिको दफावार छलफल सभामा गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै सो विधेयकको दफावार छलफल सभामा भएको ।
१०	२०७५ जेठ १८ गते	माननीय प्रदेश प्रमुख श्री अनुराधा कोइरालाबाट प्रदेश सरकारको आ. व. २०७५/७६ को नीति र कार्यक्रम प्रस्तुत गरी प्रदेश सभालाई सम्बोधन गर्नु भएको ।
११	२०७५ जेठ १८ गते	मा0 प्रदेश प्रमुखले सभामा प्रस्तुत गर्नु भएको आ. व २०७५/०७६ नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरी गर्नु भएको सम्बोधनको लागि मा. सभामुखद्वारा प्रदेश प्रमुखलाई धन्यबाद ज्ञापन ।
१२	२०७५ जेठ १९ गते	मा0 आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री कैलाश प्रसाद ढुंगेलले "प्रदेश वित्तीय हस्तान्तरण व्यवस्थापन विधेयक,२०७५" सभामा प्रस्तुत गर्नु भएको ।
१३	२०७५ जेठ १९ गते	मा0 आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री कैलाश प्रसाद ढुंगेलले पेश गर्नु भएको "प्रदेश वित्तीय हस्तान्तरण व्यवस्थापन विधेयक,२०७५" माथि सामान्य छलफल भएको ।
१४	२०७५ जेठ २० गते	मा0 आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री कैलाश प्रसाद ढुंगेलले "प्रदेश आकस्मिक कोषको व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक,२०७५" सभामा प्रस्तुत गर्नु भएको ।
१५	२०७५ जेठ २० गते	मा0 आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री कैलाश प्रसाद ढुंगेलले पेश गर्नु भएको "प्रदेश आकस्मिक कोषको व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक,२०७५" माथि सामान्य छलफल भएको ।
१६	२०७५ जेठ २१ गते	प्रदेश नम्बर तीनको प्रदेश सभालाई सम्माननीय प्रधानमन्त्री के. पी शर्मा ओलीले सम्बोधन गर्नु भएको । सभालाई सम्बोधन गर्नु भएकोमा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीलाई धन्यवाद ज्ञापन ।
१७	(२०७५ जेठ २२ गते)	प्रदेश नं ३ को आ. व २०७५/७६ को नीति तथा कार्यक्रम माथि छलफल ।
१८	२०७५ जेठ २२ गते	मा0 आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री कैलाश प्रसाद ढुंगेलले "प्रदेश वित्तीय हस्तान्तरण व्यवस्थापन विधेयक,२०७५" दफावार छलफलको लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत ।
१९	२०७५ जेठ २३ गते	प्रदेश नं ३ को प्रदेश सरकारको आ. व २०७५/७६ को नीति तथा कार्यक्रम माथि छलफल ।
२०	२०७५ जेठ २३ गते	"प्रदेश आकस्मिक कोष सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको बिधेयक, २०७५" दफावार छलफलको लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत ।

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afx|sf]laj/0f
२१	२०७५ जेठ २४ गते	(१) प्रदेश सरकारको आ. व. २०७५/०७६ को नीति तथा कार्यक्रम माथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ मा० मुख्यमन्त्रीले दिनु भएको । (२) माननीय सभामुखले प्रदेश सरकारको आ. व. २०७५/०७६ नीति तथा कार्यक्रमलाई निर्णयार्थ सभामा प्रस्तुत गर्नु हुँदा सो नीति र कार्यक्रम पारित भएको ।
२२	२०७५ जेठ ३० गते	(१) अर्थ तथा विकास समितिका सभापति मा. श्री सरेश नेपालले प्रदेश आकस्मिक कोष सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक,२०७५ र प्रदेश वित्तीय हस्तान्तरण व्यवस्थापन विधेयक,२०७५ का सम्बन्धमा अर्थ तथा विकास समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक पेश गर्नु भएको । (२) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाशप्रसाद दुङ्गेलले कर तथा गैरकर राजश्व लगाउने र उठाउने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५ प्रस्तुत ।
२३	२०७५ जेठ ३० गते	माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाशप्रसाद दुङ्गेलले कर तथा गैरकर राजश्व लगाउने र उठाउने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५ माथि विचार गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै सो विधेयक माथि सामान्य छलफल भएको ।
२४	२०७५ जेठ ३१ गते	(१) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाशप्रसाद दुङ्गेलले "प्रदेश वित्तीय हस्तान्तरण व्यवस्थापन विधेयक, २०७५ का सम्बन्धमा अर्थ तथा विकास समितिको प्रतिवेदन सहितको विधेयकमाथि सभामा छलफल गरियोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्तावमाथि छलफल भै सो विधेयक पारित भएको । (२) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाश प्रसाद दुङ्गेलले "प्रदेश आकस्मिक कोष सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५" माथि अर्थ तथा विकास समितिको प्रतिवेदन सहितको विधेयकमाथि सभामा छलफल भएको । (३) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाश प्रसाद दुङ्गेलले "प्रदेश आकस्मिक कोष सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५" लाई पारित गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित ।
२५	२०७५ असार १ गते	माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाश प्रसाद दुङ्गेलले प्रदेश सरकारको आ. व २०७५/७६ को राजस्व तथा व्ययको अनुमान पेश गर्नु भएको ।
२६	२०७५ असार १ गते	(१) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाश प्रसाद दुङ्गेलले प्रदेश सरकारको आ. व. २०७५/७६ को राजस्व तथा व्ययको अनुमान टेबुल गर्नं भएको । (२) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाश प्रसाद दुङ्गेलले आर्थिक विधेयक,२०७५ प्रस्तुत गर्नु भएको ।
२७	२०७५ असार १ गते	माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाश प्रसाद दुङ्गेलले मिति २०७५ असार १ गते प्रस्तुत गर्नु भएको आ. व २०७५/७६ को राजस्व र व्ययको अनुमान माथि छलफल प्रारम्भ ।
२८	२०७५ असार ४ गते	माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रीले मिति २०७५ असार १ गते प्रस्तुत गर्नु भएको आ. व २०७५/७६ को राजस्व र व्ययको अनुमान माथिको छलफल जारी ।

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afx\sf]laj/0f
२९	२०७५ असार ६ गते	(१) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाशप्रसाद ढुंगेलले प्रदेश सरकार को "आ. व २०७५/७६ को विनियोजन विधेयक" प्रस्तुत । (२) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री कैलाशप्रसाद ढुंगेलले "आ. व २०७५/७६ को विनियोजन विधेयक माथि विचार गरियोस् " भन्ने प्रस्ताव प्रस्तुत ।
३०	२०७५ असार ७गते	माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाशप्रसाद ढुंगेलले प्रदेश सरकार को "कर तथा गैरकर राजश्व लगाउने र उठाउने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बने को विधेयक,२०७५ दफावार छलफलका लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत ।
३१	२०७५ असार १५ गते	(१) माननीय सभामुखले प्रदेश प्रमुखको कार्यालयबाट प्रदेश वित्तीय हस्तान्तरण विधेयक प्रमाणीकरण भै आएको सम्बन्धी पत्रको व्यहोरा पढेर सुनाउनु भएको । (२) कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको परामर्शमा प्रदेश राजधानीको संभाव्यता अध्ययन समितिको म्याद १५ दिन थप गरिएको ।
३२	२०७५ असार १६ गते	प्रदेश सरकारको आ. व २०७५/७६ को बिनियोजन विधेयक माथिको छलफल प्रारम्भ ।
३३	२०७५ असार १७गते	प्रदेश सरकारको आ. व २०७५/७६ को बिनियोजन विधेयक माथिको छलफल जारी ।
३४	२०७५ असार १९ गते	प्रदेश सरकारको आ. व २०७५/७६ को बिनियोजन विधेयक माथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ सम्बन्धित मन्त्रालयका माननीय मन्त्रीहरूले दिनु भएको ।
३५	२०७५ असार १९ गते	(१) प्रदेश सरकाको आ. व २०७५/७६ को विनियोजन विधेयक माथि मा. श्री नरोत्तम वैद्यले पाठेघरको मुखमा क्यान्सर स्क्रिनिङ्ग र उपचारको लागि मेशिन सहितको सेत VIA SET खरिद खर्च रकममा एक सय रुपैया घटाइयोस्, मा. श्री न्हुच्छेनारायण श्रेष्ठले प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम पारित पछि गरिने रात्रि भोज कार्यक्रमको खर्च रकम घटाई एक रुपैया गरियोस्, मा. श्री राधा घलेले आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको संसदभन्दा बाहिर छलफल गर्न आवश्यक नभएकोले त्यसमा छुट्याइएको रकमलाइ घटाई एक रुपैया गरियोस्, मा. श्री सृजना सायजुले वन जंगल कटानी अनुसार वृक्षारोपण नगरिएको, हरियो वन तस्करको धन बनाएको, जलाधार क्षेत्र घोषणा गरी खानेपानीको स्रोत संरक्षण नगरेको, वन जंगलमा हुने आगलागी नियन्त्रण वारे नबोलेको, भारत तस्करी भइरहेको नेपाली सालको काठ रोक्ने प्रतिबद्धता नआएको, काठमाडौ उपत्यका लगायत प्रमुख सहरको प्रदूषण रोक्ने व्यवहारिक कार्यक्रम नआएको, जनसंख्या विकास र वातावरण बीच तादात्म्यता कायम गर्न नसकेको, वन उपभोक्ता समितिको नाममा भइरहेको वन विनास र काठ चोरी नियन्त्रण गर्ने प्रतिबद्धता नचाहेको भन्ने संशोधन, मा. श्री सुरेन्द्रराज गोसाईले जिल्ला जिल्लामा पक्षपातपूर्ण ढंगले वजेट वितरण गरेको, वजेटको विवरण बैठकको मुखमा मात्र वितरण गरेको, असार महिनामा २० प्रतिशत मात्र पूँजीगत खर्च गर्ने सरकारी नीति उल्लंघन गरेको, सडक निर्माणमा भ्रष्टाचार रोक्न नसकेको, ठगी कार्यमा संलग्न ठेकेदारलाई कारवाही नगरेको, सडक कालोपत्र भएको केही समयपछि नै भत्काउने बिगार्ने काम गरेको, हिमाली र पहाडी जिल्लालाई रज्जु मार्ग (रोप वे) बाट जोड्ने योजना नल्याएको भन्ने संशोधन प्रस्ताव र कृषि उत्पादन बढाएर खाद्यान्न निर्यात प्रतिस्थापन गर्न प्रतिबद्धता नआएको, उन्नत विउवीजन विकास गर्न नसकेको, स्थानीय विउवीजन संरक्षण र प्रबर्द्धन गर्ने योजना नभएको, जोताहालाई जमिन वितरण गरी कृषि उत्पादन योजना नल्याएको,

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afx\sf]laj/0f
		सरकारी, सार्वजनिक र पर्ति जग्गा तथा पोखरीको अभिलेख राखी संरक्षण गर्ने यो जना नल्याएको, छाडा चौपाया/जनावरलाई नियन्त्रण गर्ने योजना नभएको, दूध, दूधजन्य पदार्थ, मासु, फुल उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउने र सर्वसाधारण जनतामा कुपोषण हटाउने योजना तथा नीति नभएको, कमैया, हरूवा, चरुवा, गोठालालाई जोताहा हक दिने प्रतिबद्धता नभएको, कृषि उत्पादकत्व नबढाई वर्षेनी दुई खर्वको खाद्यान्न आयात भइरहेको भन्ने संशोधन प्रस्तावहरू निर्णयार्थ पेश हुँदा उक्त प्रसतावहरू वहुमतले अस्वीकृत भएको । (२) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाशप्रसाद ढुंगेलले प्रदेश सरकार को आ. व २०७५/७६ को विनियोजन विधेयकलाई पारित गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित भएको । (३) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाशप्रसाद ढुंगेलले प्रदेश सर कारको आ. व २०७५/७६ को राजस्व र व्ययको अनुमानलाई पारित गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित भएको ।
३६	२०७५ असार २० गते	माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री श्री कैलाशप्रसाद ढुंगेलले "प्रदेश नं ३ को आ. व २०७५/७६ को आर्थिक विधेयक माथिको छलफल प्रारम्भ गरियोस्" भन्ने प्रस्ताव पेश गर्नु भएको ।
३७	२०७५ असार २० गते	प्रदेश नं ३ को आ. व २०७५/७६ को आर्थिक विधेयक माथि छलफल ।
३८	२०७५ असार २० गते	. अर्थ तथा विकास समितिका सभापति मा. श्री सरेश नेपालले प्रदेश सरकारको "कर तथा गैरकर राजश्व लगाउने र उठाउने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५" को सम्बन्धमा अर्थ तथा विकास समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्नु भएको ।
३९	२०७५ असार २१ गते	(१) बिशेष समयमा विपक्षी दलका नेता इन्द्र बहादुर बानियाले समय माग गरी बोल्नु भएको । (२) माननीय न्हुक्षे नारायण श्रेष्ठले "प्रदेश नं ३ को प्रदेश सभा नियमावली, २०७४ को नियम २१६ को उपनियम (३) बमोजिम नियमावली संशोधन मस्यौदा समिति गठन गरियोस भन्ने प्रस्ताव पेश गर्नु भएको । (३) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री कैलाशप्रसाद ढुङ्गेलले प्रदेश सरकारको आ. व. २०७५/७६ को आर्थिक विधेयकको छलफलको क्रममा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनु भएको । (४) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री कैलाशप्रसाद ढुङ्गेलले प्रदेश सरकारको आ. व २०७५/७६ को आर्थिक विधेयक पारित गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित भएको ।
४०	२०७५ असार २१ गते	(१) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री कैलाशप्रसाद ढुङ्गेलले कर तथा गैरकर राजश्व लगाउने र उठाउने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५ का सम्बन्धमा माथि अर्थ तथा विकास समितिको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा छलफल गरियोस भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्विकृत । (२) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री कैलाशप्रसाद ढुङ्गेलले कर तथा गैरकर राजश्व लगाउन र उठाउने सम्बान्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५ लाई पारित गरियोस भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित भएको ।

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afx|sf]laj/0f
४१	२०७५ साउन ३ गते	(१) माननीय सभामुखले प्रदेश प्रमुखको कार्यालयबाट विधेयक प्रमाणीकरण भै आएका देहायका विधेयकहरूको सम्बन्धमा प्राप्त पत्र सभामा पढेर सुनाउनु भएको । (क) कर तथा गैरकर राजस्व परिचालन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक । (ख) प्रदेश सरकारको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक । (ग) आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सेवा र कार्यहरूको लागि प्रदेश सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक । (२) प्रदेश मामिला समितिका सभापति माननीय माधवप्रसाद पौडेलले मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकका सम्बन्धमा प्रदेश मामिला समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा प्रस्तुत गर्नु भएको । (३) प्रदेश नं ३ को राजधानी संभाव्यता अध्ययन समितिका सभापति मा. श्री दीपक निरौलाले प्रदेश नं ३ को राजधानी संभाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन पेश गर्नु भएको ।
४२	२०७५ साउन २८गते	(१) प्रदेश मामिला समितिका सभापति माननीय माधवप्रसाद पौडेलले "मुख्यन्यायाधिवक्ताको काम,कर्तव्य र अधिकार तथा सेवाको शर्त सुविधाका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बने को विधेयक" माथि समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पे श गर्नु भएको । (२) भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्री मा. दावा दोर्जे लामाले "प्रदेश दुग्ध विकास बोर्डको स्थापना गर्न बनेको विधेयक" सभामा प्रस्तुत गर्नु भएको । (३) आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री मा. शालिकराम जम्कट्टेलले"प्रदेश सभा सचिवालय सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" सभामा प्रस्तुत गर्नु भएको । (४) बिरोधको प्रस्ताव माननीय रमेश पौड्याल तथा माननीय राधा घलेले "प्रदेश प्रशासकीय कार्यविधि(नियमित गर्ने) सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" सम्बान्धमा दर्ता गराउनु भएको विधेयकमा विरोधको प्रस्ताव पेश गर्नु भएको । (५) आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री मा. शालिकराम जम्कट्टेलले "प्रदेश प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" सभामा प्रस्तुत गर्नु भएको । (६) मा. सभामुखले नियमावली संशोधन मस्यौदा समितिको म्याद थप बारे जानकारी दिनु भएको ।
४३	२०७५ साउन २८ गते	(१) भूमि व्यवस्था,कृषि तथा सहकारी मन्त्री मा. दावा दोर्जे लामाले "प्रदेश दूग्ध विकास बोर्डको स्थापना गर्न बनेको विधेयक" माथि विचार गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै उक्त विधेयक माथि सामान्य छलफल भएको । (२) आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री मा. शालिकराम जम्कट्टेलले "प्रदेश सभा सचिवालय सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" माथि विचार गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै सो विधेयक माथि सामान्य छलफल भएको । (३) आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री मा. शालिकराम जम्कट्टेलले "प्रदेश प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" माथि विचार गरि योस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै उक्त विधेयक माथि सामान्य छलफल भएको ।

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afx\sf]laj/0f
४४	२०७५ साउन २९गते	(१) बिशेष समयको कार्यक्रम सम्पन्न (२) माननीय मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवाका शर्त सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि प्रदेश मामिला समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा छलफल गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत । (३) माननीय मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवाका शर्त सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक पारित गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित ।
४५	२०७५ साउन ३१गते	(१) मिति २०७५/४/२९ गते बसेको चवालीसौ बैठकको बिशेष समयमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री शालिकराम जम्कट्टेलले दिनु भएको । (२) माननीय भूमि व्यवस्था,कृषि तथा सहकारी मन्त्री श्री दावा दोर्जे लामाले "प्रदेश दूग्ध बिकास बोर्डको स्थापना गर्न बनेको विधेयक दफावार छलफलको लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत । (३) माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री शालिकराम जम्कट्टेलले "प्रदेश सभा सचिवालय सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक दफावार छलफलको लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत । (४) माननीय मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले "प्रदेश प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक दफावार छलफलको लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस्," भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत ।
४६	२०७५ भाद्र १ गते	(१) प्रदेश मामिला समितिका सभापति मां श्री माधवप्रसाद पौडेलले "प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक"का सम्बन्धमा प्रदेश मामिला समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्नु भएको । (२) माननीय मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले "प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" माथि प्रदेश मामिला समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा छलफल गरियोस्" भन्ने प्रस्ताव पेश गर्नु भएको । (३) माननीय मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले "प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको बिधेयक" पारित गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित । (४) प्रदेश मामिला समितिका सभापति मां श्री माधवप्रसाद पौडेलले "मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक"का सम्बन्धमा प्रदेश मामिला समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक पेश गर्नु भएको । (५) माननीय मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले "मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक"का सम्बन्धमा प्रदेश मामिला समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा छलफल गरियोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत । (६) माननीय मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले "मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" पारित गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित ।

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afx|sf]laj/0f
		(७) प्रदेश मामिला समितिका सभापतिमा श्री माधवप्रसाद पौडेलले "प्रदेश प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित) गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" का सम्बन्धमा प्रदेश मामिला समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक पेश गर्नु भएको । (८) माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री शालिकराम जमकट्टेलले "प्रदेश प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित) गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक"का सम्बन्धमा प्रदेश मामिला समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा छलफल गरियोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित । (९) माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री श्री शालिकराम जमकट्टेलले "प्रदेश प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित) गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" पारित गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित । (१०) माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री श्री शालिकराम जमकट्टेलले "प्रदेश संस्था दर्ता सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक प्रस्तुत गरी सो बिधेयक माथि विचार गरियोस्" भन्ने प्रस्ताव पेश गर्नं भएको । (११) माननीय सामाजिक विकास मन्त्री श्री यूवराज दुलालले "प्रदेश स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको बिधेयक प्रस्तुत गरी सो बिधेयक माथि विचार गरियोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत । (१२) माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री श्री शालिकराम जमकट्टेलले "प्रदेश विपद व्यवस्थापन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकलाई प्रस्तुत गरी सो विधेयकमाथि विचार गरियोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भएको ।
४७	२०७५ भाद्र १७ गते	(१) प्रदेश मामिला समितिका सभापति मा0 माधवप्रसाद पौडेलले प्रदेश सभा सचिवालय सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५ का सम्बन्धमा समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक पेश गर्नं भएको । (२) शिक्षा, स्वास्थ्य तथा कृषि समितिका सभापति मा0 घनश्याम दाहालले प्रदेश दुग्ध विकास बोर्डको स्थापना र व्यवस्थापन गर्न बनेको विधेयक, २०७५ का सम्बन्धमा समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक पेश गर्नं भएको । (३) आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री माननीय शालिकराम जम्कट्टेलले प्रदेश संस्था दर्ता सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक,२०७५ दफावार छलफलका लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत । (४) आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री माननीय शालिकराम जम्कट्टेलले प्रदेश विपद व्यवस्थापन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५ दफावार छलफलका लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत । (५) सामाजिक विकास मन्त्री माननीय युवराज दुलालले प्रदेश स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक,२०७५ दफावार छलफलका लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भएको । Dofb yk ;DaGwdf (६) माननीय सभामुखले नियमावली संशोधन मस्यौदा समितिको म्याद थपको जानकारी दिनु भयो ।
४८	२०७५ भाद्र १८ गते	(१) बिशेष समयको कार्यक्रममा माननीय सदस्यहरूले विभिन्न विषयमा आफ्नो कुरा राख्नु भएको । (२) माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री श्री शालिकराम जमकट्टेलले प्रदेश दूग्ध विकास बोर्डको स्थापना र व्यवस्थापन गर्न बनेको विधेयक, २०७५ निर्णयार्थ पेश गर्नं भएको ।

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afx|sf]laj/0f
४९	२०७५ भाद्र १८ गते	(१) प्रदेश सभा नियमावलीका केही नियमहरू निलम्बनको प्रस्ताव पेश भएको । (२) प्रदेश विपद व्यवस्थापन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक २०७५ माथि प्रदेश मामिला समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक निर्णयार्थ प्रस्तुत भएको ।
५०	२०७५ आश्विन १गते	(१) शिक्षा स्वास्थ्य तथा कृषि समितिका सभापति माननीय घनश्यान दाहालले "प्रदेश स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको बिधेयक" माथि शिक्षा स्वास्थ्य तथा कृषि समितिले बनाएको प्रतिवेदन सभामा पेश गर्नु भयो । (२) नियमावली संशोधन मस्यौदा समितिका सभापति माननीय रामेश्वर फुयालले नियमावली संशोधन सम्बन्धमा बनाएको प्रतिवेदन सभामा पेश गर्नं भएको । (३) आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री माननीय कैलाश प्रसाद ढुंगेलले "प्रदेश कार्य सञ्चालन कोषको व्यवस्था गर्न बनेको बिधेयक" सभामा पेश गर्नु भएको । ४) आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री माननीय शालिकराम जम्कट्टेलले मिति २०७५/५/१८ गते बसेको अढ्चालीसौ बैठकको बिशेष समयमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनु भएको ।
५१	२०७५ आश्विन १गते	(१) आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री माननीय कैलाश प्रसाद ढुंगेलले "प्रदेश कार्य सञ्चालन कोषको व्यवस्था गर्न बनेको बिधेयक माथि विचार गरियोस्" भन्ने प्रस्ताव पेश गर्नुभएको । (२) "प्रदेश कार्य सञ्चालन कोषको व्यवस्था गर्न बनेको बिधेयक" माथि सैद्धान्तिक छलफल भएको ।
५२	२०७५ आश्विन २गते	(१) बिशेष समयको कार्यक्रम सम्पन्न । (२) माननीय सभामुखले देहायको विधेयक प्रमाणीकरण सम्बन्धी प्रदेश प्रमुखको कार्यालयबाट प्राप्त पत्रको व्यहोरा पढेर सुनाउनुभएको । (क) मुख्यन्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवा सुविधाका शर्त सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक । (ख) मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक । (ग) प्रदेश प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक । (३) सामाजिक विकास मन्त्री माननीय युवराज दुलालले "प्रदेश खेलकुद विकास गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" सभामा प्रस्तुत गर्नु भएको । (४) सामाजिक विकास मन्त्री माननीय युवराज दुलालले "प्रदेश प्राविधिक शिक्षा परिषद् स्थापना र सञ्चालन गर्न बनेको विधेयक" सभामा प्रस्तुत गर्नु भएको ।
५३	२०७५ आश्विन २ गते	(१) सामाजिक विकास मन्त्री माननीय युवराज दुलालले प्रदेश खेलकुद विकास गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि विचार गरियोस भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै उक्त विधेयक माथि सामान्य छलफल भएको । (२) सामाजिक विकास मन्त्री माननीय युवराज दुलालले "प्रदेश प्राविधिक शिक्षा परिषद स्थापना र सञ्चालन गर्न बनेको विधेयक" माथि विचार गरियोस भन्ने प्रस्ताव पेश तथा उक्त विधेयक माथि सैद्धान्तिक छलफल भएको । (३) सामाजिक विकास मन्त्री माननीय युवराज दुलालले "प्रदेश स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको बिधेयकका सम्बन्धमा शिक्षा, स्वास्थ्य तथा कृषि समितिको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा छलफल गरियोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भएको ।

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afx|sf]laj/0f
		(४) सामाजिक विकास मन्त्री माननीय युवराज दुलालले "प्रदेश स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको बिधेयक पारित गरियोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भएको ।
५४	२०७५ आश्विन २१गते	(१) माननीय सभामुखले प्रदेश प्रमुखको कार्यालयबाट विधेयक प्रमाणीकरण सम्बन्धी प्राप्त पत्र पढेर सुनाउनु भएको । (क) प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक । (ख) प्रदेश सभा सचिवालय सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक । (ग) प्रदेश दुग्ध विकास बोर्डको स्थापना र व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक । (घ) प्रदेश विपद व्यवस्थापन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक । (२) मिति २०७५/०६/०२ गते सभाको बाउन्नौ बैठकको बिशेष समयमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री शालिकराम जम्कट्टेलले दिनु भएको । (३) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री कैलाशप्रसाद ढुंगेलले "प्रदेश कार्य सञ्चालन कोषको व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक दफावार छलफलका लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भएको । (४) माननीय सामाजिक विकास मन्त्री युवराज दुलालले "प्रदेश खेलकुद विकास गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक दफावार छलफलका लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भएको । (५) माननीय सामाजिक विकास मन्त्री युवराज दुलालले "प्रदेश प्राविधिक शिक्षा परिषद् स्थापना र सञ्चालन गर्न बनेको विधेयक दफावार छलफलका लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भएको । (६) माननीय भौतिक पूर्वाधार तथा विकास मन्त्री केशव स्थापितले "प्रदेश सवारी तथा यातायात सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" सभामा प्रस्तुत गर्नु भएको । (७) माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री शालिकराम जम्कट्टेलले "प्रदेश सञ्चार माध्यम व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" सभामा प्रस्तुत गर्नु भएको ।
५५	२०७५ आश्विन २१ गते	(१) माननीय भौतिक पूर्वाधार तथा विकास मन्त्री केशव स्थापितले "प्रदेश सवारी तथा यातायात सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि विचार गरियोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै उक्त विधेयकमाथि सामान्य छलफल भएको । (२) माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री शालिकराम जम्कट्टेलले "प्रदेश सञ्चार माध्यम व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकमाथि विचार गरियोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै सो विधेयक माथि सामान्य छलफल भएको ।
५६	२०७५ आश्विन २२ गते	(१) बिशेष समयमा माननीय सदस्यहरूले आफ्नो धारणा राख्नु भएको । (२) प्रदेश राजधानी सम्भाव्यता अध्ययन बिशेष समितिका सभापति माननीय श्री दीपक निरौलाले समितिको प्रतिवेदन सभामा पेश गर्नु भएको ।

a]7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afxLsf]laj/0f
५७	२०७५ मंसिर १०गते	(१) माननीय केशव स्थापितलाई मन्त्री पदबाट पदमुक्त गरेको सम्बन्धी मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयबाट प्राप्त पत्र मा. सभामुखले पढेर सुनाउनु भएको । (२) माननीय सभामुखले श्री रामशरण घिमिरेलाई प्रदेश सभा सचिव पदमा नियुक्ति गरि एको सम्बन्धी प्रदेश प्रमुखको कार्यालयबाट प्राप्त पत्र पढेर सुनाउनु भएको । (३) मा. सभामुखले प्रदेश प्रमुखको कार्यालयबाट प्रदेश स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक प्रमाणीकरण सम्बन्धी प्राप्त पत्र पढेर सुनाउनु भएको । (४) माननीय सभामुखले माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री श्री शालिकर ाम जमकट्टेललाई कार्यबाहक मुख्यमन्त्रीको जिम्मेवारी तोकिएको सम्बन्धी प्रदेश प्रमुखको कार्यालयबाट प्राप्त पत्र पढेर सुनाउनु भएको । (५) प्रदेश संस्था दर्ता सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि प्रदेश मामिला समितिले बनाएको प्रतिवेदन समितिका सभापति मा. माधव प्रसाद पौडेलले सभामा पेश गर्नु भएको । (६) प्रदेश खेलकूद विकास गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि शिक्षा,स्वास्थ्य तथा कृषि समितिले बनाएको प्रतिवेदन समितिका सभापति मा. घनश्याम दाहालले सभामा पेश गर्नु भएको । (७) प्रदेश कार्य सञ्चालन कोषको व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि अर्थ तथा विकास समितिले बनाएको प्रतिवेदन समितिका सभापति मा. सरेश नेपालले सभामा पेश गर्नु भएको । (८) प्रदेश प्राविधिक शिक्षा परिषद् स्थापना र सञ्चालन गर्न बनेको विधेयक माथि शिक्षा,स्वास्थ्य तथा कृषि समितिले बनाएको प्रतिवेदन समितिका सभापति मा. घनश्याम दाहालले सभामा पेश गर्नु भएको । (९) प्रदेश सञ्चार माध्यम व्यवस्थापन सम्बन्धी विधेयक माथि प्रदेश मामिला समितिले बनाएको प्रतिवेदन समितिका सभापति माननीय माधवप्रसाद पौडेलले सभामा पेश गर्नु भएको ।
५८	२०७५ मंसिर ११ गते	(१) माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री शालिकराम जम्कट्टेलले "प्रदेश संस्था दर्ता सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" माथि प्रदेश मामिला समितिले बनाएको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा छलफल गरियोस भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत । (२) माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री शालिकराम जम्कट्टेलले "प्रदेश संस्था दर्ता सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" सभाबाट पारित गरियोस भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित भएको । (३) सामाजिक विकास मन्त्री माननीय युवराज दुलालले "प्रदेश खेलकुद विकास गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि शिक्षा स्वास्थ्य तथा कृषि समितिले बनाएको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा छलफल गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत ।। (४) सामाजिक विकास मन्त्री युवराज दुलालले "प्रदेश खेलकुद विकास गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" लाई पारित गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित भएको । (५) आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री माननीय कैलाशप्रसाद ढुगेलले "प्रदेश कार्य सञ्चालन कोषको व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" माथि अर्थ तथा विकास समितिले बनाएको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा छलफल गरियोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत ।

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afx|sf]laj/0f
		(६) माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री कैलाश प्रसाद ढुङ्गेलले प्रदेश कार्य सञ्चालन कोषको व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक पारित गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित भएको । (७) माननीय सामाजिक विकास मन्त्री युवराज दुलालले प्रदेश प्राविधिक शिक्षा परिषद् स्थापना र सञ्चालनका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकका सम्बन्धमा शिक्षा, स्वास्थ्य तथा कृषि समितिको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक छलफल गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भएको । (८) माननीय सामाजिक विकास मन्त्री युवराज दुलालले प्रदेश प्राविधिक शिक्षा परिषद् स्थापना र सञ्चालन गर्न बनेको विधेयक पारित गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित भयो । (९) माननीय आन्तिरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री शालिकराम जम्कट्टेलले प्रदेश सञ्चार माध्यम व्यवस्थापन सम्बन्धी विधेयकको सम्बन्धमा प्रदेश मामिला समितिको प्रतिवेदन सहितको विधेयक छलफल गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भयो । (१०) माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री शालिकराम जम्कट्टेल प्रदेश सञ्चार माध्यम व्यवस्थापन सम्बन्धी विधेयक पारित गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित भएको ।
५९	२०७५ पौष ११गते	(१) अर्थ तथा विकास समितिका सभापति माननीय सरेश नेपालले "प्रदेश सवारी तथा यातायात सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" सन्दर्भमा अर्थ तथा विकास समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्नु भएको । (२) उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्री माननीय अरुणप्रसाद नेपालले "प्रदेश भित्रको राष्ट्रिय वनको संरक्षण र सुव्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" सभामा पेश गर्नु भएको । (३) भूमि व्यवस्था,कृषि तथा सहकारी मन्त्री माननीय दावा दोर्जे लामाले "प्रदेश सहकारी सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक" सभामा पेश गर्नु भएको । (४) उद्योग,पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्री माननीय अरुणप्रसाद नेपालले "प्रदेश भित्र औद्योगिक व्यवसाय स्थापना तथा सञ्चालन गर्न बनेको विधेयक" सभामा पेश गर्नु भएको ।
६०	२०७५ पौष १२ गते	(१) माननीय सभामुखले देहायका बिधेयक प्रमाणीकरण सम्बन्धी प्रदेश प्रमुखको कार्यालयबाट प्राप्त पत्रको व्यहोरा पढेर सुनाउनु भएको । (क) प्रदेश संस्था दर्ता सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक । (ख) प्रदेश कार्य सञ्चालन कोषको व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक । (ग) प्रदेश खेलकुद विकास गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक । (घ) प्रदेश प्राविधिक शिक्षा परिषद् स्थापना र सञ्चालन गर्न बनेको विधेयक । (ङ) प्रदेश सञ्चार माध्यम व्यवस्थापन सम्बन्धी विधेयक । (२) उद्योग,पर्यटन,वन तथा वातावरण मन्त्री माननीय अरुणप्रसाद नेपालले "प्रदेश भित्रको राष्ट्रिय वनको संरक्षण र सुव्यवस्था गर्न बनेको विधेयकमाथि विचार गरियोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै उक्त विधेयकमाथि सामान्य छलफल भएको ।

a}7s ;¥of	ldlt	;efdf ePsf]sfdsf/afxLsf]laj/0f
		(३) भूमि व्यवस्था,कृषि तथा सहकारी मन्त्री माननीय दावा दोर्जे लामाले "प्रदेश सहकारी सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि विचार गरियोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै उक्त विधेयकमाथि सामान्य छलफल भएको । (४) उद्योग,पर्यटन,वन तथा वातावरण मन्त्री माननीय अरुणप्रसाद नेपालले "प्रदेशभित्र औद्योगिक व्यवसाय स्थापना तथा सञ्चालन गर्न बनेको विधेयकमाथि विचार गरियोस्" भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्वीकृत भै उक्त विधेयकमाथि सामान्य छलफल भएको ।
६१	२०७५ पौष १२गते	(१) माननीय मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले प्रदेश सवारी तथा यातायात सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि अर्थ तथा विकास समितिले बनाएको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा छलफल गरियोस् भनी राख्नु भएको प्रस्ताव स्विकृत भएको । (२) माननीय मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले प्रदेश सवारी तथा यातायात सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि अर्थ तथा विकास समितिले बनाएको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभाबाट पारित गरियोस भनी राख्नु भएको प्रस्ताव पारित भएको । (३) माननीय सभामुखले प्रदेश प्रमुखको कार्यालयबाट प्राप्त अधिवेशन अन्त्यसम्बन्धी पत्रको व्यहोरा पढेर सुनाउनु भएको । (४) तत्पश्चात् माननीय सभामुखले आफ्नो मन्तब्य सहित प्रदेश नम्बर तीनको प्रदेश सभाको दोस्रो अधिवेशन सम्बत् २०७५ साल पौष १२ गते विहीवार राति १२.०० बजे अन्त्य हुने गरी बैठक स्थगित गर्नु भयो ।

$= ljwfpbs ;DaGwL

प्रदेश सभाको पहिलो अधिवेशन देखि हाल सम्म २८ वटा विधेयक प्रदेश सभा सचिवालयमा दर्ता भएका मध्ये २४ वटा पारित भई २३ वटा प्रदेश प्रमुखबाट प्रमाणीकरण समेत भइसकेका छन् । तीनवटा विधेयक सभामा पेश भइ सामान्य छलफल सम्पन्न भइ संशोधन पेश गर्ने समयावधि सम्ममा प्रदेश भित्रको राष्ट्रिय वनको संरक्षण र सु-व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकमा १० वटा, प्रदेश सहकारी सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकमा १२ वटा र प्रदेश भित्र औद्योगिक व्यवसाय स्थापना तथा सञ्चालन गर्न बनेको विधेयकमा ६ वटा संशोधन प्राप्ति भएका छन् । यस सभामा दर्ता, पारित र प्रमाणीकरण भएका विधेयकहरुको विवरण अनुसूची ३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

%= kfpg ;efsf ljifout ;ldltx¿ ;DaGwL

नेपालको संविधानको धारा १९३ अनुसार प्रदेश सभाको कार्य प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न प्रदेश सभा नियमावली बमोजिम आवश्यकतानुसार समिति वा विशेष समिति गठन गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ । यही संविधानले दिएको अधिकार प्रयोग गरी प्रदेश सभा नियमावलीको नियम १४६ बमोजिम प्रदेश सरकारलाई प्रदेश सभाप्रति उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन सरकारबाट भए गरेका काम कारवाहीको अनुगमन र मूल्यांकन गरी आवश्यक निर्देशन वा राय सल्लाह दिने प्रयोजनको लागि देहायका समिति र कार्यक्षेत्र रहने व्यवस्था गरिएको छ ।

l;=g+	;ldlt sf]gfd	sfo{lfqM
१	प्रदेश मामिला समिति	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यलय, आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालय, उपभोक्ता हित सम्बन्धी ।
२	अर्थ तथा विकास समिति	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, भौतिक पूर्वाधार तथा विकास मन्त्रालय ।
३	सार्वजनिक लेखा समिति	सार्वजनिक लेखा सम्बन्धी ।
४	शिक्षा, स्वास्थ्य तथा कृषि समिति	भूमि, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, सामाजिक विकास मन्त्रालय
५	उद्योग, पर्यटन तथा वातावरण समिति	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय

प्रदेश सभाका विषयगत समितिहरुको विवरण अनुसूची - २ मा उल्लेख गरिएको छ ।

प्रदेश सभा नियमावली, २०७४ को नियम १५१ को उपनियम (१) को खण्ड (क) देखि खण्ड (ज) सम्म समितिका काम कर्तव्य र अधिकार तोकिएको छ । तोकिएका कार्यहरूमध्ये समितिहरूबाट हालसम्म भए गरेका कार्यहरूमा मन्त्रालयका नीति तथा कार्यक्रमको प्रगति विवरणमाथि छलफल गर्ने, समितिको कार्य क्षमता अभिबृद्धिको लागि तालिम गोष्ठी सञ्चालन गर्ने, आफ्नो काययोजना बनाउने र सभाले दफावार छलफलको लागि पठाएका विधेयकहरूमा दफावार छलफल गरी विधेयकका सम्बन्धमा समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्ने कार्यहरू गर्दछ ।

प्रदेश सभाका विषयगत समितिहरूको प्रारम्भिक विवरण

क्र. सं.	समितिको नाम	प्रथम बैठक	जेष्ठ सदस्य	दोश्रो बैठक	सभापति चयन
१.	प्रदेश मामिला समिति	२०७४ चैत्र १५ गते	मा. ज्ञानेन्द्र शाक्य	२०७४ चैत्र १६ गते	मा. माधव प्र पौडेल
२.	सार्वजनिक लेखा समिति	२०७४ चैत्र १५ गते	देवकी श्रेष्ठ	२०७४ चैत्र १६ गते	मा. न्हुक्षे नारायण श्रेष्ठ
३.	उद्योग पर्यटन तथा वातावरण समिति	२०७४ चैत्र १५ गते	नरोत्तम बैद्य	२०७४ चैत्र १६ गते	मा. रमा आले मगर
४.	अर्थ तथा विकास समिति	२०७४ चैत्र १५ गते	आङ देण्डी लामा	२०७४ चैत्र १६ गते	मा. सरेश नेपाल
५.	शिक्षा स्वास्थ्य तथा कृषि समिति	२०७४ चैत्र १५ गते	राजा राम कार्की	२०७४ चैत्र १६ गते	मा. घनश्याम दाहाल

समितिहरूबाट भए गरेका कार्यहरूको कार्य प्रगति विवरण अनुसूची ५ मा दिइएको छ ।

^= kþ]Z ;ef / kþ]Z ;ef ;lrjfnoaf6 ePsf sfo{qmdx¿

-s_ cGt/ kþ]Z ;ef cgÐj cbfg kþfg tyf cGt/lqmof sfo{qmdM

प्रदेश सभा तीनको प्रदेश सभाको आयोजनामा २०७५ साल मंसिर २८ गतेदेखि पौष १ गतेसम्म चितवनको सौराहामा सातै प्रदेशका सभामुख र उपसभामुखहरू बीच अन्तर प्रदेश सभा अनुभव आदान प्रदान तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम भएको थियो । यस कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि प्रतिनिधि सभाका सम्माननीय सभामुख श्री कृष्णवहादुर महरा हुनुहुन्थ्यो भने विशिष्ट अतिथिमा राष्ट्रिय सभाका सम्माननीय अध्यक्ष श्री गणेशप्रसाद तिमिल्सिना हुनुहुन्थ्यो । कार्यक्रममा प्रतिनिधि सभाका माननीय उपसभामुख डा. शिवमाया तुम्बाहाङफे, राष्ट्रिय सभाका माननीय उपाध्यक्ष श्री शशिकला दाहाल, सातै प्रदेशका माननीय सभामुख तथा उपसभामुख, सचिव वा सचिवको कार्य गरिरहनु भएका अधिकृत लगायतका कर्मचारीहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

यू. एन. डी. पी. को संसद सहयोग परियोजना कार्यक्रमको सहकार्यमा भएको यो कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि अन्तर प्रदेश माननीय सभामुख तथा उपसभामुखको सौराहा कार्यक्रमको निश्कर्ष निकालिएको थियो, जुन अनुसूची-६ मा दिइएको छ ।

अन्तर प्रदेश सभामुख, उपसभामुख अनुभव आदान प्रदान कार्यक्रमको झलक

सभामुख, उपसभामुखहरूको सामुहिक तस्वीर

अन्तर प्रदेश सभामुख, उपसभामुख अनुभव आदान प्रदान कार्यक्रमको झलक

-v_ kb]z ;ef ;lrjfnoaf6 ePsf tflnd tyf cGt/lqmof sfo{qmdsf]ljj/0f M

l;=g=	sfo{qmdsf]gfd	;+=fng ePsf] ldlt	sfo{qmdsf ljifoj:tx¿
१.	प्रदेश सार्वजनिक लेखा समितिको काम कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी विषयमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम	२०७५।२।५	• सार्वजनिक लेखा समितिको पृष्ठभूमि र क्षेत्राधिकार, समिति संचालन र सार्वजनिक लेखा समितिको प्रारम्भिक अनुभव बारे प्रस्तुति • सार्वजनिक लेखा परीक्षण, महालेखाको वार्षिक प्रतिवेदन एवं महालेखा परीक्षकको कार्यालय र सार्वजनिक लेखा समितिको अन्तरसम्बन्धका बारेमा प्रस्तुति एवं छलफल • प्रदेश सरकारको आयव्यय, सार्वजनिक खरीद व्यवस्था, खर्च व्यवस्थापन र मितव्ययिता बारेमा प्रस्तुति एवं छलफल • पारदर्शिता र भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्बन्धमा प्रस्तुति एवं छलफल • सार्वजनिक लेखा समितिको राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास, प्रभावकारिता र बेरुजु फछ्र्यौट बारे प्रस्तुति एवं छलफल
२.	कर्मचारी पुनर्ताजकी तालिम	२०७५।३।२२ र २३ गते	• कर्मचारी उत्प्रेरणा, मनोवल र सकारात्मक सोच, • संसदीय मूल्य मान्यता , विधि र प्रक्रिया • प्रदेश सभा सचिवालयको कार्यहरू र यी कार्यहरूवीचको समन्वय, सहकार्य एवं संयोजन
३.	तनाव व्यवस्थापन तालिम	२०७५।८।१६ र १७ गते	

खण्ड २
लेख रचना

प्रदेश सभाका विषयगत समितिका कार्य र प्रक्रियाहरू

–रामशरण घिमिरे

लोकतन्त्र, व्यवस्थापिका र यसका समितिहरूको व्यवस्था हामीले अहिले मात्र अपनाएको होइनौ । वैदिककालदेखिको निरन्तरता हो । वैदिक साहित्य र वैदिक धर्मग्रन्थको अध्ययनको आधारमा भन्न सकिन्छ' वैदिक कालमा आर्यहरूको व्यवस्थापिकीय कार्य सम्पादनको लागि सभा र समितिको व्यवस्था गरिएको थियो । त्यतिखेर समितिका सदस्यहरूलाई सामिप्य भनिन्थ्यो भने समितिव्दारा निर्धारित नीतिलाई मन्त्र (सल्लाह वा निर्णय) भनिन्थ्यो । वैदिक कालमा मन्त्रद्रष्टालाई मन्त्री भनिन्थ्यो । आजको मन्त्री भन्ने शब्द यसैको उपज हो । वैदिककालीन समितिले राज्यको नीति निर्धारण, योजनामा विचार र कार्यान्वयनको प्रस्ताव स्वीकार गर्ने, अस्वीकार गर्ने काम गर्दथ्यो ।

समिति भनेको ठूलो समूह वा संगठनको प्रतिनिधित्व गरी योजना बनाउने वा निर्णय गर्ने सानो आकारको समूह वा संगठन हो । कुनै पनि विषयमा मसिनो र गहिरो किसिमले अध्ययन गरी विषयबस्तुको निचोडमा पुग्न ठूलो आकारको सभाबाट संभव हुँदैन । त्यसैले सरकारलाई संसदप्रति उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन, सरकारबाट भए गरेका काम कारवाहीको अनुगमन र मूल्यांकन गरी आवश्यक निर्देशन वा राय सल्लाह दिने प्रयोजनको लागि संसदीय समितिहरू गठन गरिएका हुन्छन् । संघीय व्यवस्था अपनाएका देशहरूमा संघमा जस्तै प्रदेशको व्यवस्थापिकामा पनि प्रदेश सभाको कार्य प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न र सघाउ पुर्‍याउन समितिहरूको व्यवस्था गरिएको हुन्छ । संघीय व्यवस्था कार्यान्वयनको लागि नेपाललाई सातवटा प्रदेशमा विभाजन गरिएको छ । सातै प्रदेशमा व्यवस्थापिकाको रूपमा प्रदेश सभा रहेको छ । प्रदेश सभाले समितिहरूले गर्ने काम, कर्तब्य र अधिकार सहितका विषयगत र विशेष समितिहरू गठन गरेका हुन्छन् । प्रदेश नम्बर तीनको प्रदेशसभा नियमावली अनुसार हालसम्म प्रदेश सभाले गठन गरेका विशेष समितिहरूः प्रदेश सभा नियमावली मस्यौदा समिति, प्रदेशको राजधानी संभाव्यता अध्ययन समिति र नियमावली संशोधन मस्यौदा समिति छन् । यी चाहिं अस्थायी प्रकृतिका समिति हुन् । स्थायी प्रकृतिका विशेष समितिहरूमा कार्य व्यवस्था परामर्श समिति र आचरण अनुगमन समिति रहेका छन् । प्रदेश सरकारलाई प्रदेश सभाप्रति उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन, सरकारबाट भए गरेका काम कारवाहीको अनुगमन र मूल्यांकन गरी आवश्यक निर्देशन वा राय सल्लाह दिने प्रयोजनको लागि प्रदेश सभामा पाँचवटा विषयगत समितिहरू गठन भएका छन् । ती विषयगत समिति र यिनीहरूको कार्यक्षेत्र निम्नानुसार रहेको छः

सि.नं.	समितिको नाम	कार्य क्षेत्र
१	प्रदेश मामिला समिति	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, उपभोक्ता हित सम्बन्धी ।
२	अर्थ तथा विकास समिति	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, भौतिक पूर्वाधार तथा विकास मन्त्रालय ।
३	सार्वजनिक लेखा समिति	सार्वजनिक लेखा सम्बन्धी ।
४	शिक्षा, स्वास्थ्य तथा कृषि समिति	भूमि, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, सामाजिक विकास मन्त्रालय ।
५	उद्योग पर्यटन तथा वातावरण समिति	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय

समितिको कार्यविधि

समितिको बैठक सभापतिले आवश्यकतानुसार बोलाउने व्यवस्था छ । सभापतिको आदेशानुसार सचिवले बैठक बस्ने मिति, समय, स्थान र बैठकको कार्यसूची (एजेण्डा) सहितको सूचना सदस्यहरूलाई दिनु पर्दछ । समितिको बैठकमा हुने छलफलको कार्यसूची सभापतिको निर्देशानुसार सचिवले तयार गर्नु पर्दछ ।

समितिको बैठकको गणपूरक संख्या समितिको सम्पूर्ण सदस्य संख्याको एक चौथाइ हुन्छ । बहुमतको निर्णय समितिको निर्णय मानिन्छ । सामान्यतया सभापतिलाई मत दिने अधिकार हुँदैन तर मत बराबर भएमा सभापतिलाई निर्णायक मत दिने अधिकार हुन्छ ।

समितिका कार्यहरू र कार्य सम्पादनका प्रक्रियाहरू:

सि. नं.	समितिका कार्यहरू	कार्य सम्पादन प्रक्रिया
१	मन्त्रालय, विभाग र अन्तर्गतका निकायहरूको नीति तथा कार्यक्रम, स्रोत परिचालन, व्यवस्थापन र यससँग सम्बन्धित अन्य क्रियाकलापको मूल्यांकन गरी सम्बन्धित निकायलाई आवश्यक निर्देशन दिने र समुचित टिप्पणी, सिफारिस र निर्देशन सहितको बार्षिक प्रतिवेदन सभामा पेश गर्ने ।	(१)प्रदेश सरकारको नीति कार्यक्रम र स्रोत व्यवस्थापनको अध्ययन गर्ने । (२)प्रदेश सरकार मातहतका मन्त्रालय, विभाग र अन्तर्गतका निकायहरूको राजस्व र व्ययको अनुमानको अध्ययन गर्ने । (३) सम्बध्द मन्त्रालय र अन्तर्गतका पदाधिकारी र विशेषज्ञहरूसँग छलफल गरी निश्कर्ष निकाल्ने । (४)प्रतिवेदन तयार गरी छलफल गर्ने र पारित गर्ने। (५)समितिको प्रतिवेदन सभापति वा सभापतिको अनुपस्थितिमा निजले तोकेको समितिको कुनै सदस्यले संक्षिप्त बक्तब्य सहित बैठकमा पेश गर्न सक्ने । (६)सभामा पेश भएका प्रतिवेदन सम्बन्धित मन्त्रीले कार्यान्वयन गर्नु पर्ने । (७)समितिले आफ्नो बार्षिक प्रतिवेदन कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन एवं मूल्यांकन गरी सभामा प्रतिवेदन पेश गर्न सक्ने । (८)समितिले वार्षिक प्रतिवेदन वार्षिक अनुमान पेश गर्नु अगावै पेश गर्नु पर्छ । (९)अनुगमन एवं मूल्यांकन प्रतिवेदन र सभाले सुम्पेको विषयका सम्बन्धमा सभामा पेश गरेको प्रतिवेदनमाथि छलफल गरियोस् भनी सम्बन्धित समितिका सभापतिले प्रतिवेदन पेश गरेमा सो गरेको दुइ दिनभित्र प्रस्तावको सूचना सभामुखलाई दिन सक्ने । (१०) यसरी सूचना प्राप्त भएमा दुइ दिनपछिको कुनै बैठकमा छलफल गरियोस् भन्ने प्रस्ताव पेश गर्न सभामुखले सभापतिलाई अनुमति दिनु हुने । (११) प्रस्ताव पेश गर्दा सभापतिले संक्षिप्त बक्तब्य दिन सक्ने र त्यसपछि सभामुखले छलफलको लागि समयावधि निर्धारण गर्नु हुने । (१२) छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ सम्बन्धित मन्त्रीले दिएपछि छलफल समाप्त भएको मानिने ।
२	मन्त्रालय, विभाग र अन्तर्गतका निकायहरूको राजस्व र व्यय सम्बन्धी अनुमानको जाँच गरी वार्षिक अनुमान तयार गर्ने तरिका, वार्षिक अनुमानमा निहित नीतिको सट्टा अपनाउन सकिने बैकल्पिक नीति र बार्षिक अनुमानमा रहेको रकममा के कति किफायत गर्न सकिन्छ भन्ने सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायला आवश्यक निर्देशन दिने र आफ्नो राय सहितको बार्षिक प्रतिवेदन सभामा पेश गर्ने ।	

सि. नं.	समितिका कार्यहरू	कार्य सम्पादन प्रक्रिया
३	मन्त्रिपरिषदका सदस्यहरूले प्रदेश सरकारको तर्फबाट सभामा समय समयमा दिएका आश्वासनहरूलाई पूरा गर्न प्रदेश सरकारव्दारा के कस्ता कदमहरू उठाइएका छन् सो सम्बन्धमा अध्ययन गरी सम्बन्धित निकायलाई आवश्यक निर्देशन दिने र बैठकमा प्रतिवेदन पेश गर्ने ।	(१)प्रदेश सभा सचिवालयले सभाका बैठकहरूको सम्पूर्ण विवरण तयार गर्ने र त्यसबाट मन्त्रिपरिषद्का सदस्यहरूले दिएका अश्वासनका विवरणहरू तयार गरी सम्बन्धित समितिमा पठाउने । (२)समिति सचिवहरूले अश्वासनका विवरणहरू समितिको बैठकमा पेश गर्ने । (३)त्यसपछि समितिमा छलफल हुन्छ । छलफलमा समितिले सम्बन्धित पदाधिकारीहरूसँग विचार विमर्श गर्न सक्ने र छलफल र विचार विमर्शको अधारमा निश्कर्ष निकाल्ने ।
४	विषयसँग सम्बन्धित सरकारी निकायको सार्वजनिक सम्पतिको हिनामिना भए, नभएको अध्ययन, अनुगमन र मूल्यांकन गरी आवश्यक निर्देशन दिने र सभामा प्रतिवेदन पेश गर्ने ।	(१)समितिको कार्य क्षेत्रिभत्र पर्ने मन्त्रालय, विभाग तथा कार्यालयहरूबाट सार्वजनिक सम्पतिको संरक्षण र सदुपयोगको स्थितिको अध्ययन गर्ने र सम्बन्धित पदाधिकारीहरूसँग विचार विमर्श गरी त्यसको अधारमा निश्कर्ष निकाल्ने । (२)यसमा विशेष गरी सार्वजनिक लेखा समितिले यो कार्य गर्दा उपयुक्त हुने ।
५	प्रदेश सरकारबाट प्रचलित ऐन, नियम अनुरूप भए गरेका काम कारवाहीको अध्ययन र छलफल गरी सम्बन्धित निकायलाई आवश्यक निर्देशन दिने ।	(१) प्रदेश सरकारबाट भए गरेका काम कारवाहीहरू कानून बमोजिम भएका छन, छैनन् तिनको अध्ययन अनुगमन गर्ने । (२) प्रदेश सभाले बनाएको ऐनले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नियम, विनियमहरू बनाइएका छन्, छैनन् र बनेका नियम विनियमहरू ऐनको भावना अनुरूप छ, छैन अध्ययन गर्ने र सम्बन्धित पदाधिकारीहरूसँग विचार विमर्श गरी त्यसको अधारमा निश्कर्ष निकाल्ने ।
६	प्रदेश सरकारव्दारा समय समयमा गठन हुने छानविन वा जाँचबुझ आयोग/समितिहरूव्दारा प्रस्तुत प्रतिवेदन कार्यान्वयनको अनुगमन गरी सम्बन्धित निकायलाई आवश्यक राय सल्लाह र निर्देशन दिने ।	सम्बन्धित निकायसँग प्रतिवेदन र कार्यान्वयनको प्रगति विवरण माग गर्ने र सम्बन्धित पदाधिकारीहरूसँग विचार विमर्श गरी त्यसको अधारमा निश्कर्ष निकाल्ने ।
७	मन्त्रालय, विभाग र अन्य निकायहरूबाट सम्पादन भएका कामको अनुगमन तथा मूल्यांकन गरी सो सम्बन्धमा आवश्यक निर्देशन दिने ।	मन्त्रालय, विभाग र अन्य निकायहरूको वार्षिक कार्यक्रमको कार्य प्रगति माग्ने र अध्ययन, छलफल र सम्बन्धित पदाधिकारीहरूसँग विचार विमर्श गरी त्यसको अधारमा निश्कर्ष निकाल्ने ।
८	समितिको सिफारिसमा सभामुखबाट अनुमोदित बजेट र कार्यक्रमको अधीनमा रही आफ्नो कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	समितिले आफ्नो कार्यविधि, कार्ययोजना र कार्यतालिका बनाइ त्यसै अनुरूप कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

सि. नं.	समितिका कार्यहरू	कार्य सम्पादन प्रक्रिया
९	माथि उल्लिखित खण्डहरू बमोजिम कार्यसम्पादन गर्दा सम्बन्धित मन्त्रालय तथा विभागका प्रतिनिधिहरू र आवश्यक परे तत् तत् विषयका विशेषज्ञहरूसँग समेत विचारको आदान प्रदान गर्ने ।	(१)समितिको आदेशानुसार समितिका सचिवले मन्त्रालय तथा विभागका प्रतिनिधिहरू र सम्बन्धित विषयका विशेषज्ञहरूलाई छलफलको लागि आमन्त्रण गर्ने । (२)पदाधिकारी र विशेषज्ञहरूले समितिमा दिएका उल्लेखनीय बुँदाहरू टिपोट गर्ने ।
१०	आफ्नो कार्य क्षेत्र अन्तर्गतको जिम्मेवारी सुव्यवस्थित ढंगले वहन गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक कार्यविधि, कार्ययोजना र कार्यतालिका बनाइ लागू गर्न सक्ने ।	यसको लागि समितिले उपसमिति गठन गर्न सक्ने । यसमा समिति सचिवालयले सहयोग गर्ने ।
११	समितिको कार्य सम्पादनको सिलसिलामा समितिका सदस्यहरूले सभामुखको पूर्व स्वीकृति लिइ आवश्यक स्थानको भ्रमण गर्न सक्ने ।	समितिले अध्ययन र बैठकमा भएको छलफलको क्रममा कुनै स्थानको स्थलगत अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न उपसमित गठन गर्न सक्ने । यसरी उपसमिति गठन गर्दा उपसमितिले गर्नु पर्ने काम र समयावधि तोक्नु पर्छ ।
१२	आ-आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र पर्ने मन्त्रालय तथा निकायसँग सम्बन्धित प्रत्यायोजित व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।	सभाव्दारा प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिम बनाइएका नियम, विनियम, जारी गरिएका आदेश वा सूचनाहरू प्रदेश राजपत्रमा प्रकाशित गरी त्यस्ता नियम, विनियम, जारी गरिएका आदेश वा सूचनाहरू आवश्यक संख्यामा सम्बन्धित मन्त्रीले सभाको सचिवालयलाई उपलब्ध गराउनु पर्छ । यसमा सम्बन्धित समितिले जाँचबुझ र अध्ययन गरी सभामा प्रतिवेदन पेश गर्न सक्छ । समितिले जाँचबुझ र अध्ययन गर्दा आवश्यक देखेमा सम्बन्धित मन्त्रालयलाई निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु प्रदेश सरकार एवं सम्बन्धित मन्त्रालयको दायित्व हुन्छ ।
१३	सभाले दफावार छलफलको लागि विधेयक समितिमा पठाएमा त्यस्तो विधेयकउपर दफावार छलफल गरी सो सम्बन्धी प्रतिवेदन सभामा पेश गर्ने ।	(१)विधेयक शाखाबाट विधेयकको फाइल लिने, (२)सभामुखबाट स्वीकृत संशोधनको एकीकृत विववरण आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय र सम्बन्धित मन्त्रालयमा पठाउने, (३)सभापतिको निर्देशानुसार समितिको बैठक बोलाउने, (४)बैठकमा संशोधनकर्ताहरूलाई समेत आमन्त्रण गर्ने, (५)विधेयकमाथि दफावार छलफल गर्दा विधेयक प्रस्तुतकर्ता विभागीय मन्त्रीको उपस्थिति अनिवार्य हुनु पर्ने ।

- समितिले गरेको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने, निर्णय कार्यान्वयनको प्रगति विवरण माग गर्ने र समितिको बैठकमा पेश गर्ने ।
- समितिको कार्यसम्पादनमा सहयोग पुर्याउन सम्बन्धित मन्त्रालय, विभाग वा निकायसँग आवश्यक जानकारी माग गर्ने ।
- सभापतिको अनुमति लिइ बैठकको विचाराधीन विषयमा आफ्नो राय दिन सक्ने ।
- समितिका सदस्यहरूलाई सूचनाहरू उपलब्ध गराउने ।
- समितिबाट भए गरेका कार्यहरूको अभिलेख राख्ने, राख्न लगाउने ।

निश्कर्ष

व्यवस्थापिका भनेको सरकारको कानून बनाउने अंग हो । कानून बनाउने कार्यका अतिरिक्त यसले सरकारमाथि नियन्त्रण गर्ने, आफ्ना पदाधिकारीहरूको निर्वाचन आफैं गर्ने, आफ्नो कार्य सञ्चालनको लागि आफैं कार्यविधि बनाउने र संवैधिनक अंगका पदिधकारी विरूध्दको महाअभियोग र विशेषाधिकार उलंघन सम्बन्धी विषयमा न्याय सम्पादन गर्ने कार्य पनि गर्दछ । संघीय व्यवस्था अपनाएका देशहरूमा प्रान्तीय तहमा पनि कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिको व्यवस्था गरिएको हुन्छ । संघीय व्यवस्था अपनाएपछि नेपालमा पनि प्रदेश तहमा व्यवस्थापिकाको रूपमा प्रदेश सभा रहेको छ । प्रदेश तहका प्रदेश सभाले पनि उल्लिखित कार्यहरू गर्छ । प्रदेश सभाको कार्य प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न, प्रदेश सरकारलाई प्रदेश सभाप्रति उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन, प्रदेश सरकारबाट भए गरेका काम कारवाहीको अनुगमन र मूल्यांकन गरी आवश्यक निर्देशन वा राय सल्लाह दिन विषयगत समिति र विशेष समिति रहने व्यवस्था छ । प्रदेश नम्बर तीनको प्रदेश सभामा पनि उक्त कार्यहरू गर्न विभिन्न विषयगत समितिको रूपमा प्रदेश मामिला समिति, अर्थ तथा विकास समिति, सार्वजनिक लेखा समिति, शिक्षा, स्वास्थ्य तथा कृषि समिति र उद्योग, पर्यटन तथा वातावरण समिति रहेका छन् भने विशेष समितिमा कार्य व्यवस्था परामर्श समिति, विशेषाधिकार समित र आचरण अनुगमन समिति रहेका छन् ।

प्रदेश सभाका विषयगत समितिहरू जति प्रभावकारी हुन्छन्, त्यति नै प्रदेश सरकार प्रदेश सभाप्रति उत्तरदायी र जवाफदेही हुन्छ । त्यसैले प्रदेश सभाका विषयगत समितिहरू प्रभावकारी हुनु पर्छ । समितिहरू प्रभावकारी हुन प्रदेश सभा नियमावलीको नियम १५१ मा उल्लेख भएका कार्यहरूको प्रभावकारी रूपमा गिरने कार्य सम्पादन नै हो । साथ साथै समितिहरूबाट भए गरेका कार्यहरूको वार्षिक प्रतिवेदन प्रदेश सरकारको तर्फबाट सभामा राजस्व र व्ययको अनुमान पेश गर्नु अगावै पेश गर्ने परिपाटी बसाल्नु पनि उपयुक्त देखिन्छ ।

●●●

खण्ड ३

अनुसूचीहरु

अनुसूची १

प्रदेश सभा प्रदेश नं. ३ का माननीय सदस्यहरुको विवरण

क्र. सं.	नाम थर		जिल्ला	राजनीतिक दल	सम्पर्क नम्बर	ईमेल
१	मा.	डा. अजय क्रान्ति शाक्य	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८६०१२८१८६	ajayakranti@gmail.com
२	मा.	अरुण प्रसाद नेपाल	सिन्धुपाल्चोक	ने.क.पा.	९८५१११५६१५	nepal.arun@gmail.com
३	मा.	अष्ट लक्ष्मी शाक्य	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८४१५००३४८	astalaxmi2015@gmail.com
४	मा.	आङ देण्डी लामा	दोलखा	ने.क.पा.	९८५१०७११००	Angdendi819@gmail.com
५	मा.	आशामाया तामाङ	नुवाकोट	ने.क.पा.	९८४९७८४३२५	
६	मा.	इन्द्र माया गुरुङ्ग	सिन्धुपाल्चोक	ने.क.पा.	९८४३३७०८७६	IndramayaGurung9@gmail.com
७	मा.	ईन्द्र बहादुर बानियाँ	मकवानपुर	नेपाली कांग्रेस	९८५५०६८१८१	indrabaniya@baniyagroup.com.np
८	मा.	उर्मिला कर्माचार्य	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८४१४०९२२५	urmilakarmacharya@gmail.com
९	मा.	ओम बहादुर ग्लान (प्रदीप वालाचन)	मकवानपुर	ने.क.पा.	९८४५४३६९७२	pwalachan@gmail.com
१०	मा.	कञ्चन खनाल	चितवन	ने.क.पा.	९८४६०२४१२४	khanalkanchan10@gmail.com
११	मा.	कल्पना नेपाली	नुवाकोट	नेपाली कांग्रेस	९७४११४५७६९, ९८४१५९५४५४	krishkalpu14@gmail.com
१२	मा.	कुमारी मुक्तान	मकवानपुर	ने.क.पा.	९८५५०७७६२२	
१३	मा.	कुसुम कुमार कार्की	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८५१११५५५५	kusukarki@yahoo.com
१४	मा.	कृष्ण प्रसाद भुर्तेल	चितवन	ने.क.पा.	९८५५०६६३६९	krishnabhurtel1965@gmail.com
१५	मा.	कृष्ण प्रसाद शर्मा खनाल	चितवन	ने.क.पा.	९८५१२४१९६६, ९८४५०४३९६६	krishnakhanal918@gmail.com
१६	मा.	केशव प्रसाद पोखरेल	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८५१०८७०९३	kpokharel99@gmail.com
१७	मा.	केशव राज पाण्डे	नुवाकोट	ने.क.पा.	९८५१०२५६०८	keshavpndy@gmail.com
१८	मा.	केशव स्थापीत	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८५१०३८०९२	
१९	मा.	कैलाश प्रसाद ढुङ्गेल	रामेछाप	ने.क.पा.	९८५४०४०१४७	
२०	मा.	गणेश प्रसाद दुलाल	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८५१०६०४५९	
२१	मा.	गीता वाग्ले	चितवन	नेपाली कांग्रेस	९८५५०५८३७७	
२२	मा.	गोमा भुर्तेल	काभ्रे	ने.क.पा.	९८४१८३०२०४	
२३	मा.	घनश्याम दाहाल	चितवन	ने.क.पा.	९८५५०५८३९३	
२४	मा.	चन्द्र बहादुर लामा	काभ्रेपलान्चोक	ने.क.पा.	९८५१०१८५२१, ९८०१०१८५२१	chandra9851018521@gmail.com
२५	मा.	चेतनाथ संजेल	ललितपुर	ने.क.पा.	९८४१३३५२७९	chetnathsanjel@gmail.com
२६	मा.	छिरीङ्ग दोर्जे लामा	काठमाडौं	नेपाली कांग्रेस	९८५१०९७४२९	tseringg@gmail.com
२७	मा.	जगत ब. सिम्खडा	धादिङ्ग	ने.क.पा.	९८५१०२९५६०	Jagatsimkhada@yahoo.com
२८	मा.	जिवन खड्का	ललितपुर	ने.क.पा.	९८४११५०८३९	khadkaj405@gmail.com
२९	मा.	जीवन डंगोल	काठमाडौं	नेपाली कांग्रेस	९८४१४८९५८८	jeedangol@gmail.com
३०	मा.	जुनेली मायाँ श्रेष्ठ	मकवानपुर	ने.क.पा.	९८५५०२९१७५	junelishrestha@yahoo.com

क्र. सं.	नाम थर		जिल्ला	राजनीतिक दल	सम्पर्क नम्बर	ईमेल
३१	मा.	डोरमणि पौडेल	मकवानपुर	ने.क.पा.	९८५५०६७५७६	
३२	मा.	दावा दोर्जे लामा	चितवन	ने.क.पा.	९८५५०५५४२८	
३३	मा.	दिनेश महर्जन (दिपेश)	ललितपुर	ने.क.पा.	९८५११४२३०२	
३४	मा.	दिपेन्द्र श्रेष्ठ	काठमाडौं	नेपाली कांग्रेस	९८५१०५१७२५	
३५	मा.	दीपक निरौला	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८५११४०१२३	nirauladeepak.ktm@gmail.com
३६	मा.	देवकी श्रेष्ठ	ललितपुर	ने.क.पा.	९८४१५६८८२५	devakistha50@gmail.com
३७	मा.	नरोत्तम वैद्य	काठमाडौं	नेपाली कांग्रेस	९८४१२६९५८३, ९८१८२६८१५७	narottambaidya5@gmail.com
३८	मा.	नारायण बहादुर सिलवाल	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८५११८१२६३	nasilwal@gmail.com
३९	मा.	निमा लामा	सिन्धुपाल्चोक	नेपाली कांग्रेस	९८०१०५१८८७, ९८५१०५१८८७	nima.lama@gmail.com
४०	मा.	न्हुक्षे नारायण श्रेष्ठ	काठमाडौं	नेपाली कांग्रेस	९८५१०३८८१९	nhuche.Shrestha@gmail.com
४१	मा.	पशुपति चौलागाई	दोलखा	ने.क.पा.	९८५११०१०२६	ppc53.chaulagain@gmail.com
४२	मा.	पार्वती सिलवाल	चितवन	ने.क.पा.	९८५५०८१३४०	Silwalparbati340@gmail.com
४३	मा.	पुकार महर्जन	काठमाडौं	नेपाली कांग्रेस	९८४१६२२७४९	maharjanpukar15@gmail.com
४४	मा.	प्रकाश श्रेष्ठ	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८५१०६६६२७	prakashshrestha@gmail.com
४५	मा.	प्रतिमा श्रेष्ठ	भक्तपुर	ने.क.पा.	९८५११००४२१	Pratimashrestha421@gmail.com
४६	मा.	प्रदिप कुमार कटुवाल क्षेत्री	सिन्धुली	ने.क.पा.	९८५१०९५५६०	pkatuwal696@gmail.com
४७	मा.	प्रभात तमाङ	रसुवा	नेपाली कांग्रेस	९८५१०६१६३३	Prabhat_Lama@yahoo.com
४८	मा.	प्रेम बहादुर तामाङ	रसुवा	नयाँ शक्ति पार्टी नेपाल	९८५११५१४१५	
४९	मा.	प्रेम बहादुर पुलामी	मकवानपुर	ने.क.पा.	९८५५०६७८९९	Prempulami@gmail.com
५०	मा.	बद्री मैनाली	नुवाकोट	ने.क.पा.	९८५१०२५७६७	Badrimainali38@gmail.com
५१	मा.	वलराम पौडेल	चितवन	नेपाली कांग्रेस	९८५५०४७९५५	
५२	मा.	बसुन्धरा हुमागाई	काभ्रेपलान्चोक	ने.क.पा.	९८४१५१४३०८, ९८५१११४३०८	basundharah@gmail.com
५३	मा.	विजुला वर्मा राणा	सिन्धुली	नेपाली कांग्रेस	९८४१५८८३२७	bijulaburma3@yahoo.com
५४	मा.	बिराज भक्तश्रेष्ठ	काठमाडौं	विवेकशील साझा पार्टी	९८४१३०८७५४	biraj.province@gmail.com
५५	मा.	वेली मैया घले	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८४१३१०८२९	belighale@gmail.com
५६	मा.	भावना सुवेदी	चितवन	ने.क.पा.	९८४१७१२१०२	subedibhabana58@gmail.com
५७	मा.	भिमसेन खत्री	काठमाडौं	नेपाली कांग्रेस	९८४१४७३१००	
५८	मा.	मणिराम फुयाल	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८४१३४४९४२	phuyalmaniram@gmail.com
५९	मा.	माधव प्रसाद पौडेल	ललितपुर	ने.क.पा.	९८४१२४५९६९	madhavpaudel123@gmail.com
६०	मा.	मीना ज्ञवाली नेपाल	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८४१२३६०६६	minagyawali2011@gmail.com
६१	मा.	मिलन वावु श्रेष्ठ	चितवन	नेपाली कांग्रेस	९८५५०५५६२०	milan_b_Shrestha@hotmail.com

क्र. सं.	नाम थर		जिल्ला	राजनीतिक दल	सम्पर्क नम्बर	ईमेल
६२	मा.	मुनु सिग्देल	मकवानपुर	ने.क.पा.	९८५५०७२५०८	sigdelmunu9@gmail.com
६३	मा.	मैना आछामी	ललितपुर	ने.क.पा.	९८४१६२२६५७	
६४	मा.	युवराज दुलाल शरद	सिन्धुपाल्चोक	ने.क.पा.	९८५१२२२१११	yubaraj@yatriyo.com
६५	मा.	योगेन्द्र राज संग्रौला	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८५१०२१३३४	yogendrarsangroula@gmail.com
६६	मा.	रचना खड्का	दोलखा	ने.क.पा.	९८५११८२९११	kdkrachu@gmail.com
६७	मा.	रजनी अमात्य जोन्छे	भक्तपुर	नेपाली कांग्रेस	९८४१३३४२५६	rajanijunchhe@gmail.com
६८	मा.	रत्न प्रसाद ढकाल	काभ्रेपलाञ्चोक	ने.क.पा.	९८५१११९३१	ratnadhakal7@gmail.com
६९	मा.	रमा आले मगर	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८५११३२८०८	alemagar_rama@yahoo.com
७०	मा.	रमेश पौड्याल	सिन्धुपाल्चोक	विवेकशील साझा पार्टी	९८५१००४२९७	rameshpaudyal@gmail.com
७१	मा.	राज काजी महर्जन	ललितपुर	ने.क.पा.	९८५११००९३४	rajkaji_2008@yahoo.com
७२	मा.	डा. राजा राम कार्की क्षेत्री	धादिङ	नेपाली कांग्रेस	९८५१०२७९५०	doctorrajaramkarki@gmail.com
७३	मा.	राजेन्द्र गुरुङ्ग	काठमाडौं	नेपाली कांग्रेस	९८५१०८४५४२	rajen123grg@gmail.com
७४	मा.	राजेन्द्र प्रसाद पाण्डे	धादिङ्ग	ने.क.पा.	९८५१०२९२०१	rajendrapande2011@gmail.com
७५	मा.	डा. राजेन्द्र मान श्रेष्ठ	भक्तपुर	ने.क.पा.	९८५१०८२०८०	rajenmanshr@gmail.com
७६	मा.	राजेस शाक्य	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८५११८७७७५	Rajeshmira11@gmail.com
७७	मा.	राधा घले	काठमाडौं	नेपाली कांग्रेस	९८५१००१५६५	radha.ghale7@gmail.com
७८	मा.	राधिका तामाङ	नुवाकोट	ने.क.पा.	९८४३६७८२७१	radhikalo.kanchhi@yahoo.com
७९	मा.	डा. राम कुमार अधिकारी	धादिङ	ने.क.पा.	९८५१०१५५२८	drradhikari@gmail.com
८०	मा.	रामलाल महतो	चितवन	ने.क.पा.	९८४५०६८०४१	ramlalmahato51@gmail.com
८१	मा.	रामेश्वर फुयाल	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८५१००८९०८, ९८१०१५३४३४	rameshwarphuyal@hotmail.com
८२	मा.	रिता माझी	रामेछाप	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी	९८४३२४२९०५	ritamajhi97@gmail.com
८३	मा.	रीना गुरुङ्ग	चितवन	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी, प्रजातान्त्रिक	९८५५०५५४५६	reenamtr@gmail.com
८४	मा.	लक्ष्मण लम्साल	काभ्रे	ने.क.पा.	९८४१२४३२९६, ९८५१२४३२९६	LLamsal100@gmail.com
८५	मा.	लाल कुमारी पुन	रोल्पा	ने.क.पा.	९८४१५५२५१५	LSSPunmagar2014@gmail.com
८६	मा.	लेखनाथ दाहाल	सिन्धुली	ने.क.पा.	९८५४०४१२०२	rajandahal008@gmail.com
८७	मा.	वसन्त प्रसाद मानन्धर	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८४१५२८५१९	mdr.basanta123@gmail.com
८८	मा.	विजय सुवेदी	चितवन	ने.क.पा.	९८५५०५४४४४	vijaysubedi2020@gmail.com
८९	मा.	विजया श्रेष्ठ के.सी.	ललितपुर	नेपाली कांग्रेस	९८५१०८९५७९	kc.bijaya@gmail.com
९०	मा.	विनोद कुमार खड्का	सिन्धुली	ने.क.पा.	९८४४०४०१९०	
९१	मा.	विशाल खड्का	दोलखा	ने.क.पा.	९८५१११३७३८	bishalkdk35@gmail.com

क्र. सं.	नाम थर	जिल्ला	राजनीतिक दल	सम्पर्क नम्बर	ईमेल
९२	मा. बुद्धिमान माझी	सिन्धुली	ने.क.पा.	९८५४०४१०४६	majhibsnta@gmail.com
९३	मा. शशि जंग थापा	भक्तपुर	ने.क.पा.	९८५१०६९१५८	medispera.np@gmail.com
९४	मा. शान्ति थिङ्ग	रसुवा	ने.क.पा.	९८४३६८३१०९, ९७४१२०२८४३	Kanchha.tmg@gmail.com
९५	मा. शान्ति प्रसाद पौडेल	रामेछाप	ने.क.पा.	९८५१००३८७६, ९८५४०४०१४८	Shantipaudelrch@gmail.com
९६	मा. शालिकराम जम्कट्टेल	धादिङ्ग	ने.क.पा.	९८५११००१०९	shalikram81@gmail.com
९७	मा. शोभा शाक्य	ललितपुर	विवेकशील साझा पार्टी	९८४१२१४६८२	Shovashakya48@gmail.com
९८	मा. सन्त बहादुर प्रजा	मकवानपुर	नेपाली कांग्रेस	९८५५०७०५३९	-
९९	मा. सरस्वती बस्नेत	दोलखा	ने.क.पा.	९८५१०१७३९०	saraswati2018@gmail.com
१००	मा. सरस्वती बाटी	भक्तपुर	ने.क.पा.	९८४१६०४८४५ ९८४१३०४२७४	madanmaha75@gmail.com
१०१	मा. सरेश नेपाल	सिन्धुपाल्चोक	ने.क.पा.	९८५१०१३४२३	sareshnepal@gmail.com
१०२	मा. सानु कुमार श्रेष्ठ	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८५११४५२१५	mail.sanuks@gmail.com
१०३	मा. सीता लामा	काठमाडौं	ने.क.पा.	९८४१४२८७५३	sitalama997@gmail.com
१०४	मा. सीता अधिकारी	चितवन	ने.क.पा.	९८४१५१०२४५	sdadhikari@gmail.com
१०५	मा. सुरेन्द्र राज गोसाई	भक्तपुर	नेपाल मजदुर किसान पार्टी	९८५११३१५९१	yashraj2069@gmail.com
१०६	मा. सृजना सायजू	भक्तपुर	नेपाल मजदुर किसान पार्टी	९८४९७२८०६०	srijanasainju48@gmail.com
१०८	मा. हिमाली गोले	दोलखा	ने.क.पा.	९७४४०२७२०९	golehimali@gmail.com
१०९	मा. हिरानाथ खतिवडा	नुवाकोट	ने.क.पा.	९८५११५८२००	trichandra.nuwakot1@gmail.com
११०	मा. ज्ञानेन्द्र शाक्य	ललितपुर	ने.क.पा.	९८४९१८९२५५	gyanendrapatan@gmail.com

अनुसूची २

समिति तथा समितिका सदस्यहरुको सूची

प्रदेश मामिला समिति
मा. सभापति माधव प्रसाद पौडेल

मा. अष्ट लक्ष्मी शाक्य (बोहोरा)
मा. ईन्द्र बहादुर बानियाँ
मा. केशव राज पाण्डे
मा. गीता वाग्ले
मा. छिरीङ्ग दोर्जे लामा
मा. जुनेली मायाँ श्रेष्ठ
मा. प्रदिप कुमार कटुवाल
मा. भावना सुवेदी
मा. मिलन वावु श्रेष्ठ
मा. योगेन्द्र राज संग्रौला
मा. रचना खड्का
मा. राज काजी महर्जन
मा. डा. राजेन्द्र मान श्रेष्ठ
मा. राधा घले
मा. रामेश्वर फुयाल
मा. रीना गुरुङ्ग
मा. विशाल खड्का
मा. बुद्धिमान माझी
मा. सुरेन्द्र राज गोसाई
मा. ज्ञानेन्द्र शाक्य

अर्थ तथा विकास समिति
मा. सभापति सरेश नेपाल

मा. डा. अजय क्रान्ति शाक्य
मा. आङ देण्डी लामा
मा. आशामाया तामाङ
मा. कुमारी मुक्तान
मा. दिनेश महर्जन (दिपेश)
मा. दिपेन्द्र श्रेष्ठ
मा. नारायण बहादुर सिलवाल
मा. पुकार महर्जन
मा. प्रभात तमाङ
मा. विजुला वर्मा राणा
मा. मीना ज्ञवाली नेपाल
मा. राजेन्द्र प्रसाद पाण्डे
मा. लक्ष्मण लम्साल
मा. लेखनाथ दाहाल
मा. विजय सुवेदी
मा. शशि जंग थापा
मा. शान्ति थिङ्ग
मा. शान्ति प्रसाद पौडेल
मा. शोभा शाक्य

सार्वजनिक लेखा समिति
मा. सभापति न्हुक्षे नारायण श्रेष्ठ

मा. ओम बहादुर ग्लान
मा. कृष्ण प्रसाद शर्मा खनाल
मा. गणेश प्रसाद दुलाल
मा. चन्द्र बहादुर लामा
मा. जिवन खड्का
मा. जीवन डंगोल
मा. दीपक निरौला
मा. देवकी श्रेष्ठ
मा. पशुपति चौलागाई
मा. प्रेम बहादुर तामाङ
मा. वेली मैया घले
मा. भिमसेन खत्री
मा. मुनु सिग्देल
मा. रत्न प्रसाद ढकाल
मा. रमेश पौड्याल
मा. रिता माझी
मा. विनोद कुमार खड्का
मा. सन्त बहादुर प्रजा
मा. सीता अधिकारी
मा. हिमाली गोले

शिक्षा स्वास्थ्य तथा कृषि समिति

मा. सभापति घनश्याम दाहाल

मा. इन्द्र माया गुरुङ्ग
मा. उर्मिला कर्माचार्य
मा. कञ्चन खनाल
मा. केशव प्रसाद पोखरेल
मा. गोमा भुर्तेल
मा. प्रकाश श्रेष्ठ
मा. प्रेम बहादुर पुलामी
मा. वलराम पौडेल
मा. मैना आछामी
मा. रजनी अमात्य जोन्छे
मा. डा. राजा राम कार्की क्षेत्री
मा. डा. राम कुमार अधिकारी
मा. लाल कुमारी पुन
मा. वसन्त प्रसाद मानन्धर
मा. विजया श्रेष्ठ के.सी.
मा. सरस्वती बस्नेत
मा. सरस्वती बाटी
मा. सृजना सायजू

उद्योग, पर्यटन तथा वातावरण समिति

मा. सभापति रमा आले मगर

मा. कल्पना नेपाली
मा. कुसुम कुमार कार्की
मा. कृष्ण प्रसाद भुर्तेल
मा. चेतनाथ संजेल
मा. जगत ब. सिम्खडा
मा. नरोत्तम वैद्य
मा. निमा लामा
मा. पार्वती सिलवाल
मा. प्रतिमा श्रेष्ठ
मा. बद्री मैनाली
मा. बसुन्धरा हुमागाई
मा. बिराज भक्त श्रेष्ठ
मा. मणिराम फुयाल
मा. राजेन्द्र गुरुङ्ग
मा. राजेस शाक्य
मा. रामलाल महतो
मा. सीता लामा
मा. हिरानाथ खतिवडा

कार्य व्यवस्था परामर्श समिति

क्र.सं.		
१	मा. सभामुख सानु कुमार श्रेष्ठ	- अध्यक्ष
२	मा. उपसभामुख राधिका तामाङ्ग	- सदस्य
३	मा. आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री शालिकराम जम्कट्टेल	- सदस्य
४	मा. श्री कञ्चन खनाल	- सदस्य
५	मा. श्री गणेश दुलाल	- सदस्य
६	मा. श्री छिरिङ्ग दोर्जे लामा	- सदस्य
७	मा. श्री पुकार महर्जन	- सदस्य
८	मा. श्री बुद्धिमान माझी	- सदस्य
९	मा. श्री राजेन्द्र प्रसाद पाण्डे	- सदस्य
१०	मा. श्री रामेश्वर फुयाल	- सदस्य
११	मा. श्री रीता माझी	- सदस्य
१२	मा. श्री रीना गुरुङ्ग	- सदस्य
१३	मा. श्री शोभा शाक्य	- सदस्य
१४	मा. श्री सुरेन्द्र राज गोसाई	- सदस्य

अनुसूची – ३

(प्रदेश सभा प्रदेश नं. ३ मा दर्ता, पारित तथा प्रमाणीकरण भएका विधेयकहरु)

विधेयक संख्या	विधेयक दर्ता मिति	विधेयकको नाम	प्रदेश सभाबाट पारित मिति	प्रदेश प्रमुखबाट प्रमाणीकरण मिति	कैफियत
१.	२०७४।१२।२	प्रदेश सरकारको आर्थिक कार्यविधि नियमित तथा ब्यवस्थित गर्न बनेको ऐन,२०७४	२०७४।१२।१६	२०७४।१२।२१	
२.	२०७४।१२।०२	प्रदेश स्तरका केहि सार्वजानिक लिखत प्रमाणीकरण ऐन, २०७४	२०७४।१२।१६	२०७४।१२।२१	
३.	२०७४।१२।१८	गाउँ/ नगर / जिल्ला सभा सञ्चालन (कार्यविधि) सम्बन्धि विधेयक , २०७४	२०७५।०१।१४	२०७५।०१।२०	
४.	२०७४।१२।२०	मुख्य मन्त्री तथा मन्त्रीको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धमा ब्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७४	२०७५।५।१	२०७५।०५।२९	
५.	२०७४।१२।२०	प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा ब्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७४	२०७५।५।१	२०७५।६।४	
६.	२०७४।१२।२०	स्थानिय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने सुवाधाको सम्बन्धमा ब्यवस्था गर्न बनेको विधेयक , २०७४	२०७५।०१।१४	२०७५।०१।२०	
७.	२०७५।०१।१२	प्रदेश विनियोजन विधेयक , २०७५	२०७५।०१।१३	२०७५।०१।१६	
८.	२०७५।०२।०२	मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य अधिकार तथा सेवाका शर्त सम्बन्धमा ब्यवस्था गर्न बनेको विधेयक , २०७५	२०७५।४।२९	२०७५।०५।२९	
९.	२०७५।०२।१४	प्रदेश वित्तीय हस्तान्तरण ब्यवस्थापन विधेयक,२०७५	२०७५।०२।३१	२०७५।०३।०५	

विधेयक संख्या	विधेयक दर्ता मिति	विधेयकको नाम	प्रदेश सभाबाट पारित मिति	प्रदेश प्रमुखबाट प्रमाणीकरण मिति	कैफियत
१०.	२०७५।०२।१४	प्रदेश आकस्मिक कोष सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक,२०७५	२०७५।०२।३१	२०७५।०३।२०	
११.	२०७५।०२।२५	कर तथा गैरकर राजस्व लगाउने र उठाउने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक,२०७५	२०७५।०३।२१	२०७५।०३।३२	
१२.	२०७५।०३।०१	प्रदेश आर्थिक विधेयक,२०७५	२०७५।०३।२१	२०७५।०३।३२	
१३.	२०७५।०३।१९	प्रदेश विनियोजन विधेयक,२०७५	२०७५।०३।१९	२०७५।०३।३२	
१४.	२०७५।०४।१५	प्रदेश दुग्ध विकास बोर्डको स्थापना र व्यवस्थापन गर्न बनेको विधेयक	२०७५।०५।१८	२०७५।६।४	
१५.	२०७५।०४।१७	प्रदेश सभा सचिवालय सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक	२०७५।०५।१८	२०७५।६।४	
१६.	२०७५।०४।२२	प्रदेश प्रशासकिय कार्यविधि नियमित गर्ने) सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक,	२०७५।०५।१	२०७५।०५।२९	
१७.	२०७५।०४।२९	प्रदेश संस्था दर्ता सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक,	२०७५।८।११	२०७५।९।११	
१८.	२०७५।४।३१	प्रदेश स्वास्थय सेवा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक,	२०७५।०६।२	२०७५।७।१९	
१९.	२०७५।४।३१	प्रदेश विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधयेक	२०७५।०५।१८	२०७५।६।४	
२०.	२०७५।०५।२५	प्रदेश कार्य संचालन कोषको व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक,	२०७५।८।११	२०७५।९।११	
२१.	२०७५।०५।२९	प्रदेश खेलकुद विकास गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक,	२०७५।८।११	२०७५।९।११	

विधेयक संख्या	विधेयक दर्ता मिति	विधेयकको नाम	प्रदेश सभाबाट पारित मिति	प्रदेश प्रमुखबाट प्रमाणीकरण मिति	कैफियत
२२.	२०७५।०५।२९	प्रदेश प्राविधिक शिक्षा परिषद् स्थापना र सञ्चालन गर्न बनेको विधेयक,	२०७५।८।११	२०७५।९।११	
२३	२०७५।०६।०५	प्रदेश सवारी तथा यातायात सम्बन्धी व्यबस्था गर्न वनेको विधेयक	२०७५।९।१२		
२४.	२०७५।०६।१०	प्रदेश सञ्चार माध्यम व्यवस्थापन सम्बन्धी विधेयक	२०७५।८।११	२०७५।९।११	
२५.	२०७५।०८।११	प्रदेश भित्रको राष्ट्रिय वनको संरक्षण र सुव्यवस्था गर्न बनेको विधेयक			सभामा पेश भई सामान्य छलफल भएको
२६.	२०७५।०८।१३	प्रदेश सहकारी सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक			सभामा पेश भई सामान्य छलफल भएको
२७.	२०७५।०९।५	प्रदेश भित्र औद्योगिक व्यवसाय स्थापना तथा सञ्चालन गर्न बनेको विधेयक,			सभामा पेश भई सामान्य छलफल भएको
२८.	२०७५।९।९	प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यको पारिश्रमीक र सुविधा सम्बन्धी ऐन,२०७५ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक,			

अनुसूची-४

प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सचेतकहरु

क) प्रदेश सभाका पदाधिकारीहरु:

सभामुख	:	माननीय सानु कुमार श्रेष्ठ,
उपसभामुख	:	माननीय राधिका तामाङ,
बहुमत प्राप्त	:	संसदीय दलका नेतामा माननीय डोरमणि पौडेल,
विपक्षी दलका नेता	:	माननीय इन्द्र बहादुर बानिया,
मुख्य सचेतक	:	माननीय रामेश्वर फुयाल,
प्रमुख सचेतक	:	माननीय राधा घले

ख) सचेतकहरु :

तत्कालिन नेकपा एमाले	माननीय दीपक निरौला,
तत्कालिन नेकपा माओवादी केन्द्र	माननीय बुद्धीमान माझी,
नेपाली कांग्रेस	माननीय छिरिङ दोर्जे लामा,
विवेकशील साझा पार्टी	माननीय रमेश पौडेल,
नेपाल मजदुर किसान पार्टी	माननीय सुरेन्द्र गोसाइ,
राप्रपा	माननीय रिता माझी,
राप्रपा प्रजातान्त्रिक	माननीय रिना गुरुङ

●●●

अनुसूची-५

समितिहरुबाट भएका काम कारवाहीको विवरण

क) प्रदेश मामिला समिति

बैठक संख्या	मिति	निर्णय
१	२०७४/१२/१५	समितिका ज्येष्ठ सदस्य माननीय ज्ञानेन्द्र शाक्यको सभापतित्वमा बैठक बसी माननीय माधव प्रसाद पौडेललाई प्रदेश मामिला समितिको सभापति पदमा निर्विरोध निर्वाचन गर्ने निर्णय गरेको ।
२	२०७४/१२/१६	समितिका सभापति मा. माधव प्रसाद पौडेलको सभापतित्वमा बसेको बैठकमा नव निर्वाचित सभापतिलाई बधाई तथा शुभकामना दिंदै बिभिन्न बिषयका समस्याको सम्बोधन र कानून निर्माण प्रक्रियालाई अगाडि बढाउन सरकारलाई ध्यानाकर्षण गराउने निर्णय गरियो ।
३	२०७४/१२/२६	बिभिन्न बिषयमा छलफल गरिएको ।
४	२०७५/१/०५	बिभिन्न बिषयमा छलफल गरिएको ।
५	२०७५/१/०७	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीहरुको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धमा व्यबस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७४ र प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यबस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७४ माथि दफावार छलफल प्रारम्भ ।
६	२०७५/१/०९	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीहरुको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धमा व्यबस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७४ र प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यबस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७४ माथिको दफावार छलफल जारी ।
७	२०७५/१/१२	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीहरुको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धमा व्यबस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७४ र प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यबस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७४ माथिको दफावार छलफल जारी ।
८	२०७५/०२/०३	समितिका सभापति मा० माधव प्रसाद पौडेलले पेश गर्नु भएको आ.व. २०७५।०७६ को बार्षिक कार्य योजना तथा अनुमानीत खर्च विबरण माथि समितिका सदस्यहरुबाट छलफल हुंदा उक्त प्रस्तावमा केही वुंदाहरु तथा रकमको सम्बन्धमा परिमार्जन गरी उक्त प्रस्ताव पास गर्ने निर्णय गरियो ।
९	२०७५/०२/१८	मुख्यन्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवा शर्तको सम्बन्धमा व्यबस्था गर्न बनेको विधेयक माथिको दफावार छलफल जारी ।
१०	२०७५/०३/०४	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीहरुको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धमा व्यबस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७४ को मस्यौदा प्रतिवेदन माथि छलफल तथा प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यबस्था गर्न बनेको विधेयक २०७४ माथि प्राप्त संशोधनमा छलफल ।
११	२०७५/०४/०३	मुख्यन्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवा शर्तको सम्बन्धमा व्यबस्था गर्न बनेको विधेयकको सम्बन्धमा समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्ने निर्णय गरियो ।
१२	२०७५/०४/२८	प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यबस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७४ माथि दफावार छलफल सम्पन्न भै समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

बैठक संख्या	मिति	निर्णय
१३	२०७५/०५/०१	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीहरुको पारिश्रमिक तथा सुविधा र प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यबस्था गर्न बनेको विधेयक २०७४ र प्रदेश प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित) गर्ने विधेयक माथि समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितका विधेयकहरु पारितको लागि प्रदेश सभा नियमावली २०७४ को नियम ११९ बमोजिम सभामा पेश गर्ने निर्णय ।
१४	२०७५/०५/१६	प्रदेश सभा सचिवालय सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि पर्न आएको संशोधनमा छलफल गरी समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्ने निर्णय गरियो ।
१५	२०७५/०५/१८	प्रदेश विपद् व्वस्थापन सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि पर्न आएको संशोधनमा छलफल गरी समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्ने निर्णय गरियो ।
१६	२०७५/०६/०१	प्रदेश संस्था दर्ता सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि पर्न आएको संशोधनमा छलफल जारी ।
१७	२०७५/०८/०४	प्रदेश संस्था दर्ता सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि पर्न आएको संशोधनमा छलफल गरी समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्ने निर्णय गरियो ।
१८	२०७५/०८/११	प्रदेश सञ्चार माध्यम सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि दफावार छलफल सम्पन्न भै समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

ख) अर्थ तथा विकास समिति

बैठक संख्या	मिति	निर्णय
१	२०७४।१२।१५	प्रदेश सभा, प्रदेश नं ३ अन्तर्गतको अर्थ तथा विकास समितिको सभापति पदमा माननीय सरेश नेपाललाई निर्वाचित गरियोस् भन्ने प्रस्तावको सूचना एउटामात्र प्राप्त भएकोले प्रदेश सभा नियमावली, २०७४ के नियम १४९ के उपनियम (५) बमोजिम अर्थ तथा विकास समितिको सभापतिको पदमा माननीय सरेश नेपाल निर्विरोध निर्वाचित हुनुभएको ।
२	२०७४।१२।१६	• मा. मन्त्री कैलाश प्रसाद ढुङ्गेलबाट आगामी प्रदेशस्तरीय भिजन एवं जिल्लागत संरचना सम्वन्धमा छलफल गरियो । • अर्थ तथा विकास समितिको सभापति माननीय सरेश नेपालवाट समितिको काम कर्तव्य र क्षेत्राधिकार सम्वन्धमा ब्रिफिङ भयो । • मा. सदस्यहरुबाट माग भएवमोजिम समितिको क्षेत्राधिकार यकिन गरिने निर्णय गरियो ।

बैठक संख्या	मिति	निर्णय
३	२०७४।१२।२८	• समितिको कार्यक्षेत्र अन्तर्गत पर्ने जिल्लागत निकाय र क्षेत्रहरुमा अनुगमन गर्ने • प्रदेश योजना आयोग गठन प्रक्रिया अघि वढाउन प्रदेश सरकारलाई निर्देशन दिने । • अस्थायी प्रकृतिको मानसिकतालाई समाधान गर्न राजधानीको विषयलाइ यथाशक्य चाडो टुङ्गो लगाउन प्रदेश सरकारलाइ ध्यानाकर्षण गराउने • प्रदेश नं ३ अन्तर्गत पर्ने जिल्लाहरुमा दर्ता भएका सवारी साधनहरु अन्य प्रदेश मार्फत कर संकलन भइरहेको हुँदा ३ नं प्रदेश मार्फत नै कर संकलन गर्ने व्यवस्था मिलाउन पहल गर्ने • संवैधानिक वित्त आयोग गठन गर्न सरकार मार्फत संघीय सरकारको ध्यानाकर्षण गराउने ।
४	२०७५।१।१२	• अर्थ तथा विकास समितिको क्षेत्राधिकारभित्र पर्ने आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय र भौतिक पूर्वाधार तथा विकास मन्त्रालयहरुले तयार गर्नु पर्ने विधेयक मिति २०७५ आषाढ मसान्तभित्र प्रदेश सभामा दर्ता गर्न निर्देशन गर्ने ।
५	२०७५।२।४	• प्रदेशको औचित्य र सान्दर्भिकता पुष्टी हुने गरी रोजगार मूलक कार्यक्रम तथा योजना छनौट गर्न सम्वन्धित मन्त्रालयलाइ सुझाव दिने । • योजना तथा कार्यक्रम छनौट गर्ने सम्वन्धमा अर्थविद् तथा योजनिवद्हरुको सल्लाह र सुझावमा गर्न सुझाव दिने । • सरकारले छिटोभन्दा छिटो विज्ञसहितको योजना आयोग गठन गर्न सुझाव दिने । • अर्थमन्त्री तथा मन्त्रालयले प्रत्येक जिल्लाको सांसदसँग छलफल गरेर छलफलवाट प्राप्त सुझावलाइ समेटेर एकीकृत बजेट निर्माण गर्न अग्रसरता लिने । • प्रदेश स्तरीय गौरवका आयोजना छनौट गर्नको लागि सुझाव दिने • प्रदेशभित्र सञ्चालित औद्योगिक क्षेत्रभित्रका उद्योगहरुको उत्पादन क्षमता पहिचान गरी पूर्ण क्षमतामा सञ्चालन गरी उत्पादन र रोजगारी वृद्धि गर्ने क्षेत्रमा लगानी गर्न सुझाव दिने । • प्रदेश भित्रका जिल्लाहरूको भौगोलिक विशेषता तथा उपलव्ध स्रोत साधनको वास्तविक अवस्था पहिचान गरी प्रदेश विशेष कार्यक्रम (मेघा प्रोजेक्ट) संचालन गर्न सुझाव दिने । • विकास वजेट खर्च नहुने परिपाटीलाई अन्त्य गर्न वजेट छरपष्ट विभाजन नगरी प्रदेश सरकारसँग उपलव्ध स्रोत साधन तथा प्रदेशले प्रयोग गर्न सक्ने कानूनी अधिकार अन्तर्गत कार्यान्वयन गर्न सकिने तथा उपलव्धि हासिल हुने विकास योजनामा मात्र वजेट विनियोजन गर्ने ।

बैठक संख्या	मिति	निर्णय
		• अर्थ मन्त्रीले पेश गरेको विनियोजन विधेयकको सिद्धान्त र प्राथमिकताका सम्वन्धमा पेश गरेको प्रस्तावमा उल्लेखित विषयवस्तुमा विषयगत मन्त्रालयहरूले पर्याप्त गृहकार्य नगर्नाले समेट्नु पर्ने धेरै विषयवस्तु गौण भएको पाइएकोले मन्त्रालयहरूलाई थप गृहकार्य गरेर कार्यक्रम तथा वजेट वनाउन सुझाव दिने । • कृषिमा भएको श्रम र पूँजीको ऋणात्मक उत्पादकत्वलाई कम गर्ने गरी व्यवसायिक कृषि प्रणालीलाई प्रवर्द्धन गर्ने योजना निर्माण गर्न ध्यानाकर्षण गराउने । • प्रदेशभित्रको भौगोलिक विकटता, स्रोत साधनको उपलव्धता, जनताको चेतनाको स्तर, उपलव्ध भौतिक पूर्वाधार समेतको सुक्ष्म अध्ययन गरी आवश्यकताका आधारमा विकास वजेटलाई प्राथमिकतापूर्वक विनियोजन गर्न सुझाव दिने । • सरकारी तथा गैर सरकारी निकायवाट भित्रने लगानीलाई प्रदेश सरकारको वजेटमा समावेश गर्ने तथा प्रदेश सरकारको पूर्वस्वीकृति लिएर मात्र कार्यक्रम संचालन गर्न अनुमति दिने व्यवस्था मिलाउन सुझाव दिने।
६	२०७५।२।२०	• प्रदेश सरकारले प्रदेश सभामा पेश गरेको नीति तथा कार्यक्रमका सम्बन्धमा समितिको बैठकमा छलफल गरिएको । • सरकारले आगामी वजेटमा संलग्न गर्नुपर्ने विषयवस्तु सम्वन्धमा मिति २०७५।०२।०४ को वैठकमा छलफल गरी मन्त्रालयहरुलारइ दिइएको सुझावहरु कार्यान्वयनको अवस्था सम्वन्धमा समितिको बैठकमा छलफल भएको । • अर्थ तथा विकास समितिका सदस्यहरुले खेल्न सक्ने भूमिका सम्बन्धमा संघीय संसदको सम्वन्धित समितिमा रहेर अनुभव हासिल गर्नु भएका माननीय सदस्यहरुको उपस्थितिमा अन्तर्क्रिया तथा छलफल गर्ने ।
७	२०७५।२।२४	• प्रदेश वित्तीय हस्तान्तरण व्यवस्थापन विधेयक, २०७५ माथि परेका संसोधन समेतका आधारमा समितिको वैठकमा दफावार छलफल गरी समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्ने निर्णय गरिएको । • प्रदेश आकष्मिक कोष सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको बिधेयक,२०७५ को सम्वन्धमा परेका संसोधन समेतका आधारमा समितिको वैठकमा दफावार छलफल गरी समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्ने निर्णय गरिएको ।
८	२०७५।०३।०८	• कर गैरकर राजस्व लगाउने र उठाउने सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५ माथि परेका संसोधनहरु समेतको आधारमा दफावार छलफल प्रारम्भ भएको ।

बैठक संख्या	मिति	निर्णय
९	२०७५।०३।१५	• कर गैरकर राजस्व लगाउने र उठाउने सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५ माथि परेका संसोधनहरु सम्वन्धमा विज्ञहरु सहित समितिको बैठकमा थप छलफल भएको ।
१०	२०७५।०३।२०	• कर गैरकर राजस्व लगाउने र उठाउने सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५ माथिको दफावार छलफल सम्पन्न गरी समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्ने निर्णय भएको ।
११	२०७५।०८।०२	• प्रदेश कार्यसञ्चालन कोषको व्यवस्था गर्न वनेको विधेयक माथि परेका संशोधन समेतका आधारमा समितिको बैठकमा दफावार छलफल भएको ।
१२	२०७५।०८।०३	• प्रदेश कार्यसञ्चालन कोषको व्यवस्था गर्न वनेको विधेयक माथि परेका संशोधन समेतका आधारमा समितिको वैठकमा दफावार छलफल गरी समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्ने निर्णय भएको ।
१३	२०७५।०८।०४	• प्रदेश सवारी तथा यातायात सम्वन्धी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकमाथि दफावार छलफल प्रारम्भ ।
१४	२०७५।०८।०५	• प्रदेश सवारी तथा यातायात सम्वन्धी वनेको विधेयकमाथि परेका संशोधन समेतका आधारमा समितिको बैठकमा दफावार छलफल गरी समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्ने निर्णय भएको ।

u_ ;fj{hlgs n]vf ;ldlt

klxnf]clwj]zgdf

a]7s ;¥of	ldlt	lg0fo ;Hfk
१	२०७४/१२/१५	सार्वजनिक लेखा समितिको सभापतिमा माननीय न्हुक्षे नारायण श्रेष्ठलाई निर्विरोध निर्वाचित गर्ने निर्णय भएको ।
२	२०७४/१२/१६	सार्वजनिक लेखा समितिको भावी कार्यदिशा तयार गर्न अभिमुखिकरण तालिमको लागि ५ सदस्यीय उपसमिति गठन गरिएको । मा. दीपक निरौला - संयोजक मा. गणेश दुलाल - सदस्य मा. चन्द्र लामा - सदस्य मा. सीता अधिकारी - सदस्य मा. सन्त बहादुर प्रजा - सदस्य
३	२०७४/१२/२६	सार्वजनिक लेखा समितिले भावी कार्यदिशा निक्र्यौल गर्न गठिन उपसमितिको बैठक बसी संसद सचिवालयले प्रायोजना गरी मा. सभामुखको प्रमुख आतिथ्यतामा अभिमुखीकरण तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम आयोजना गर्ने निर्णय गरियो ।

l4lto clwjlzgdf		
१	२०७५/२/२	- वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट निर्माणको खाका तयार गर्न निम्न पाँच सदस्यीय उपसमिति गठन भएको मा. रमेश पौड्याल - संयोजक मा. जीवन डंगोल - सदस्य मा. बेलीमैया घले - सदस्य मा. मुनु सिग्देल - सदस्य मा. रत्न प्रसाद ढकाल - सदस्य
		- मा. आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रीसँग मिति २०७५ वैशाख १४ गते सभामा पेश भई पारित भएको आयव्ययको विवरणमा भैपरी आउने चालु खर्च, भैपरी पूँजीगत खर्च तथा विविध शीर्षकका खर्च बारेको पुष्ट्याई सहित मिति २०७५ साल जेठ ४ गते बैठकमा छलफल गरिने ।
२	२०७५/२/३	समितिद्वारा गठित उपसमितिले आगामी दिनमा अभिमुखीकरण गाष्ठी, भ्रमण कार्यक्रम, समिति सचिवालय, उपसमिति व्यवस्थापन, प्रदेशको खरिद व्यवस्थापन, आकस्मिक अवलो कन भ्रमण तथा कार्यक्रम व्यवस्थापन प्रोफाईल छपाईका बिषयमा आवश्यक छलफल र निर्णयहरू गरिएको ।
३	२०७५/२/४	मा. आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रीद्धारा मिति २०७५ वैशाख १४ गते सभामा पेश भई पारित भएको आयव्ययको विवरणमा भैपरी आउने चालु खर्च, भैपरी पुँजीगत खर्च तथा विविध शीर्षकका खर्च बारेको पुष्ट्याई सहित छलफल,
४	२०७५/२/१४	मा. आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रीद्धारा मिति २०७५ वैशाख १४ गते सभामा पेश भई पारित भएको आयव्ययको विवरणमा भैपरी आउने चालु खर्च,भैपरी पुँजीगत खर्च तथा विविध शीर्षकका खर्च बारेको पुष्ट्याई सहित थप छलफल,
५	२०७५/३/७	सार्वजनिक लेखा समितिका कामकारबाहीलाई व्यवस्थित तथा मर्यादित बनाउन ५ जना मा. सदस्य रहनु भएको उपसमिति गठन, मा. मुनु सिग्देल - संयोजक मा. रमेश पौड्याल - सदस्य मा. सीता अधिकारी - सदस्य मा. रीता माझी - सदस्य मा. भीमसेन खत्री - सदस्य
६	२०७५/४/२९	- समिति सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ निर्माण गर्न गठित उपसमितिको म्याद एक महिना थप, - आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयबाट प्राप्त आ. व ०७४/७५ को खर्च विवरण सहित आगामी बैठकमा छलफल गर्ने,
७	२०७५/८/४	- आ. व ०७४/७५ को खर्चको विवरण सम्बन्धमा प्रदेश नं ३ का मन्त्रालयबाट गत आ. व को अवण्डा शीर्षकमा रहेको बजेटलाई आ. व ०७५/७६ को बजेटमा समाविष्ट गरिएका साथै पूँजीगत खर्चलाई प्रभावकारी बनाउन निर्देशन, - प्रदेशको इन्धनको छानविन गर्न मा. रमेश पौड्यालको संयोजकत्वमा गठित उपसमितिलाई प्रतिवेदन बुझाउन १५ दिनको समय तोकिएको ।

घ) शिक्षा स्वास्थ्य तथा कृषि समिति

बैठक संख्या	मिति	निर्णय संक्षेप
१	२०७४।१२।१५	ज्येष्ठ सदस्य मा. श्री राजाराम कार्कीको सभापतित्वमा बसेको बैठक शिक्षा, स्वास्थ्य तथा कृषि समितिको सभापति पदमा माननीय श्री घनश्याम दाहाललाई निर्विरोध निर्वाचित गर्ने निर्णय गरेको।
२	२०७४।१२।१६	नवनिर्वाचित सभापति मा. घनश्याम दाहाललाई बधाई ज्ञापन तथा सभापतिबाट सबै माननीय सदस्यहरुलाई धन्यबाद ज्ञापन ।
३	२०७४।१२।२६	सम्बन्धित मन्त्रालयले शिक्षा सम्बन्धित नीति निर्माणको क्रममा समितिको बैठकबाट आएको कुराहरु समेटन लगाउन अनुरोध गर्ने ।
४	२०७५।१।१४	शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रमा देखापरेका समस्याहरु सम्बन्धमा सम्बन्धित (सामाजिक विकास मन्त्रालय) ले गम्भीरताका साथ लिई नीति निर्माणको क्रम्मा र अनुगमनमा विशेष ध्यान दिई यसलाई सुधार गर्ने ।
५	२०७५।२।१८	भूमि व्यवस्थापन, कृषि तथा सहकारीको क्षेत्रमा देखिएको तमाम समस्याहरुलाई दिगो समाधान सहित कृषिमा पकेट क्षेत्र निर्धारण हुने गरी नीति निर्माण गरी भूमिहीनको समस्या छिटो हल गर्ने योजना निर्माण गर्न आवश्यक विधेयक छिटो सदनमा पेश गर्न मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने ।
६	२०७५।३।७	यस समितिले २०७५।३।१३ गते महिला माननीय सांसदहरु र यस समितिका सबै माननीय सदस्यहरुलाई एक दिने Gender Budget Auditing तालिम दिने ।
७	२०७५।४।३०	नेतृत्व विकास र लैङ्गिक सवाल विषयक गोष्ठी समायोजन भएकोमा माननीय सभामुखलाई धन्यवाद दिने र यस विषयमा समीक्षा र सहकारी सम्बन्धी कार्यशाला गोष्ठी चाँडै सञ्चालन गर्न मा. केशवप्रसाद पोखेललाई जिम्मा दिने ।
८	२०७५।५।१३	प्रदेश दुग्ध विकास बोर्डको स्थापना र व्यवस्थापन गर्न बनेको विधेयकका सम्बन्धमा दफावार छलफल प्रारम्भ ।
९	२०७५।५।१४	प्रदेश दुग्ध विकास बोर्डको स्थापना र व्यवस्थापन गर्न बनेको विधेयक सम्बन्धमा परेका एकीकृत संशोधन माथि बुंदागत रुपमा छलफल गरी प्रतिवेदन तयार गरी अर्को बैठकमा पेश गर्ने निर्णय गरियो ।
१०	२०७५।५।१७	प्रदेश दुग्ध विकास बोर्डको स्थापना र व्यवस्थापन गर्न बनेको विधेयकका सम्बन्धमा समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्ने निर्णय भएको ।
११	२०७५।५।३०	प्रदेश स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५ माथि दफावार छलफल प्रारम्भ ।
१२	२०७५।५।३१	प्रदेश स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५ माथि दफावार छलफल जारी ।
१३	२०७५।७।११	प्रदेश खेलकुद विकास गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि दफावार छलफल प्रारम्भ ।
१४	२०७५।७।१२	प्रदेश खेलकुद विकास गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथि दफावार छलफल जारी

बैठक संख्या	मिति	निर्णय संक्षेप
१५	२०७५।७।१३	प्रदेश प्राविधिक शिक्षा परिषद् स्थापना र सञ्चालन गर्न बनेको विधेयक माथि दफावार छलफल सम्पन्न ।
१६	२०७५।८।९	प्रदेश प्राविधिक शिक्षा परिषद् स्थापना र सञ्चालन गर्न बनेको विधेयकका सम्बन्धमा समितिले गरेको निर्णयको प्रतिवेदन सहितको विधेयक सभामा पेश गर्ने निर्णय भएको।

a_ pBfJu, ko{g tyf jftfj/0f ;ldlt

a}7s ;¥of	ldlt	lg0f{o ;¥fk
१	२०७४/१२/१५	उद्योग,पर्यटन तथा वातावरण समितिको सभापतिमा माननीय रमा आले मगरलाई निर्विरोध निर्वाचित गरिएको ।
२	२०७४/१२/१६	समितिका मा. सभापतिबाट समितिका माननीय सदस्यहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन तथा परि चयात्मक कार्यक्रम ।
३	२०७५/१/१२	- प्रदेश क्षेत्राधिकारभित्र पर्ने वन सम्बन्धी निर्माण गर्नुपर्ने कानूनका सम्बन्धमा मिति २०७५/१/१३ गते वन मन्त्रालयले आयोजना गरेको कार्यक्रममा समितिका माननीय सदस्यहरूले भाग लिने, - सन् २०१८ को वातावरण दिवस मनाउन आवश्यक कार्यक्रमहरू बारे आगामी बैठकले तय गर्ने ।
४	२०७५/२/४	मिति २०७५/१/३० गते भक्तपुरका मा. सदस्य हरिशरण लामिछानेको असामयिक निधन भएकाले शोक प्रकट ।
५	२०७५/२/१२	- समितिले वन, पर्यटन तथा वातावरण मन्त्रालयले आगामी बर्षको नीति तथा कार्यक्रमहरू समावेश गरेको व्यवस्था बारे छलफलको आयोजना गर्ने, - मा. स्व हरिशरण लामिछानेको उपचारको खर्चको क्रममा भएको उपचार खर्च,परि वारिक वृति,सन्तति शैक्षिक वृति बिषयक प्रदेश मन्त्री परिषदमा माग पेश । - आगामी आ. व २०७५/७६ को अनुमानित बजेट बिषयक छलफल
६	२०७५/३/१८	समितिका मा. सभापतिले आगामी दिनमा कार्ययोजना बनाई अघि बढ्न निम्न उपसमिति गठन गरियो । s_ pBfJu jfl0fHo cfk"lt{pk;ldlt मा. नरोत्तम बैद्य - संयोजक मा. सीता लामा - सहसंयोजक मा. चेतनाथ संजेल - सदस्य मा. रामलाल महतो - सदस्य मा. बद्री मैनाली - सदस्य मा. कल्पना नेपाली - सदस्य v_ ko{g pk;ldlt मा. कुसुम कुमार कार्की - संयोजक मा. प्रतिमा श्रेष्ठ - उपसंयोजक मा. निमा लामा - सदस्य मा. वसुन्धरा हुमागाई - सदस्य मा. राजेन्द्र गुरुङ्ग - सदस्य मा. जगत बहादुर सिम्खडा- सदस्य

a]7s ;¥of	ldlt	lg0f{ ;'/lk
		u_ jg tyf jftfj/0f pk;ldlt मा. कृष्ण प्रसाद भुर्तेल -संयोजक मा. पार्वती शिलवाल - उपसंयोजक मा. मणिराम फुयाल - सदस्य मा. राजेश शाक्य - सदस्य मा. विराजभक्त श्रेष्ठ - सदस्य मा. हिरानाथ खतिवडा - सदस्य
७	२०७५/३/२१	समितिसँग सम्बन्धित विषयमा छलफल भएको ।
८	२०७५/४/११	- प्रदेश भित्रका जिल्लाहरूमा स्थलगत अध्ययन, भ्रमण गर्ने कार्य बर्षाको समाप्तिपछि गर्ने, - स्थलगत अध्ययन गर्न जाने क्षेत्रमा स्थानीय जनप्रतिनिधिहरूसँग आवश्यक समन्वय गर्ने,
९	२०७५/४/३०	- प्रदेशभित्र फलफूल वर्ष मनाउने सन्दर्भमा फलफूल तथा जडीबुटी क्षेत्र पहिचान गरी प्राविधिक सहितको टोलीले मन्त्रालयसँग समन्वय गर्ने, - प्रदेश भित्रका वन, राष्ट्रिय निकुञ्ज प्रदेश सरकार मातहत हुनुपर्ने, - वन्यजन्तुका कारण भएको क्षति स्वरुप स्थानीयहरूलाई क्षतिपूर्तिको व्यवस्थाको लागि आकस्मिक कोषको व्यवस्था गर्ने ।
१०	२०७५/६/२	- उद्योग, पर्यटन तथा वातावरण समितिको कार्यविधि,२०७५ सर्वसम्मतले पास गरियो, - मिति २०७५ असोज ७ गते नुवाकोटको बटारमा उद्योग व्यवस्थापन सम्बन्धमा समितिका सदस्य तथा सरोकारबाला बीच छलफल गर्ने,
११	२०७५/८/१२	- जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुखको अध्यक्षतामा बनेको जनप्रतिनिधिहरूको व्यवस्थापन समिति तथा उद्योग,पर्यटन तथा वातावरण समितिको आयोजनामा मिति २०७५ पौष ५,६,७ गते गरी तीन दिने पर्यटन सम्भावित क्षेत्रहरूको पहिचान तथा विकास र एकीकृत योजना निर्माण गर्ने, - पर्यटन क्षेत्रमा क्रियाशील संघ संस्थाहरू र अन्य वाणिज्य संघ सस्थाका प्रतिनिधिहरू, वन वातवरण संघ सम्बन्धित संघ सस्थाहरूबीच एकीकृत रुपमा छलफल गर्ने,

●●●

अनुसूची-६

अन्तरप्रदेश माननीय सभामुख तथा उपसभामुखको सौराहा कार्यक्रमको निश्कर्ष

नेपालको संविधान कार्यान्वयन र प्रदेश सभाको काम कारवाही सहज, सुव्यवस्थित तथा प्रभावकारी गराउन हामी सातै प्रदेशका प्रदेश सभाका सभामुख र उपसभामुखबीच आज मिति २०७५ मंसिर २९ गते प्रदेश नं. ३ चितवनको सौराहामा सम्पन्न भएको अन्तर प्रदेश सभा अनुभव आदान-प्रदान तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रमबाट तपसिलको निश्कर्षमा पुगेका छौं:

(१) अन्तर प्रदेश सभा अनुभव आदान-प्रदान तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने ।

(२) संघीय संसद र प्रदेश सभाहरुका बीचमा समन्वय गर्न *अन्तर प्रदेश सभा समन्वय परिषद* गठनका लागि पहल गर्ने ।

(३) नेपाल सरकारको विद्यमान मर्यादाक्रममा संशोधन गरी प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको स्थानलाई परिमार्जन गर्न पहल गर्ने ।

(४) सातै प्रदेशमा आधुनिक प्रविधियुक्त प्रदेश सभा हल सहितको सचिवालय भवन तथा अन्य पूर्वाधार निर्माणमा पहल गर्ने ।

(५) संविधानको अनुसूचीमा व्यवस्था भएको साझा अधिकारको सूची अन्तरगतको संघीय कानुनहरु निर्माणका लागि नेपाल सरकारलाई अनुरोध गर्ने ।

(६) संसदीय अभ्यास, विधि निर्माण र विधेयकमाथिको छलफल प्रक्रियाका वारेमा प्रदेश सभा सदस्य तथा कर्मचारीहरुलाई निरन्तर प्रशिक्षण दिने व्यवस्था गर्ने ।

(७) संघीय संसद तथा प्रदेश सभाबीचको सम्पर्क तथा समन्वय गर्न प्रदेश सभाका पदाधिकारीहरुका लागि संघीय राजधानी काठमाण्डौंमा सम्पर्क कार्यालय स्थापना गर्न पहल गर्ने ।

प्रदेश नं. १	मा. प्रदीप कुमार भण्डारी, सभामुख
	मा. सरस्वती पोखरेल, उप सभामुख
प्रदेश नं. २	मा. सरोज कुमार यादव, सभामुख
	मा. उपमा कुमारी देव, उप सभामुख
प्रदेश नं. ३	मा. सानु कुमार श्रेष्ठ, सभामुख
	मा. राधिका तामाङ्ग
गण्डकी प्रदेश	मा. नेत्र नाथ अधिकारी, सभामुख
	मा. सिर्जना शर्मा, उप सभामुख
प्रदेश नं. ५	मा. पूर्ण बहादुर घर्ती, सभामुख
	मा. कृष्णी थारु, उप सभामुख
कर्णाली प्रदेश	मा. राज बहादुर शाही, सभामुख
	मा. पुष्पा घर्ती विष्ट, उप सभामुख
सुदूरपश्चिम प्रदेश	मा. अर्जुनबहादुर थापा, सभामुख
	मा. निर्मला बडाल जोशी, उप सभामुख

अनुसूची-७

प्रदेश सभा सचिवालयको संगठन संरचना

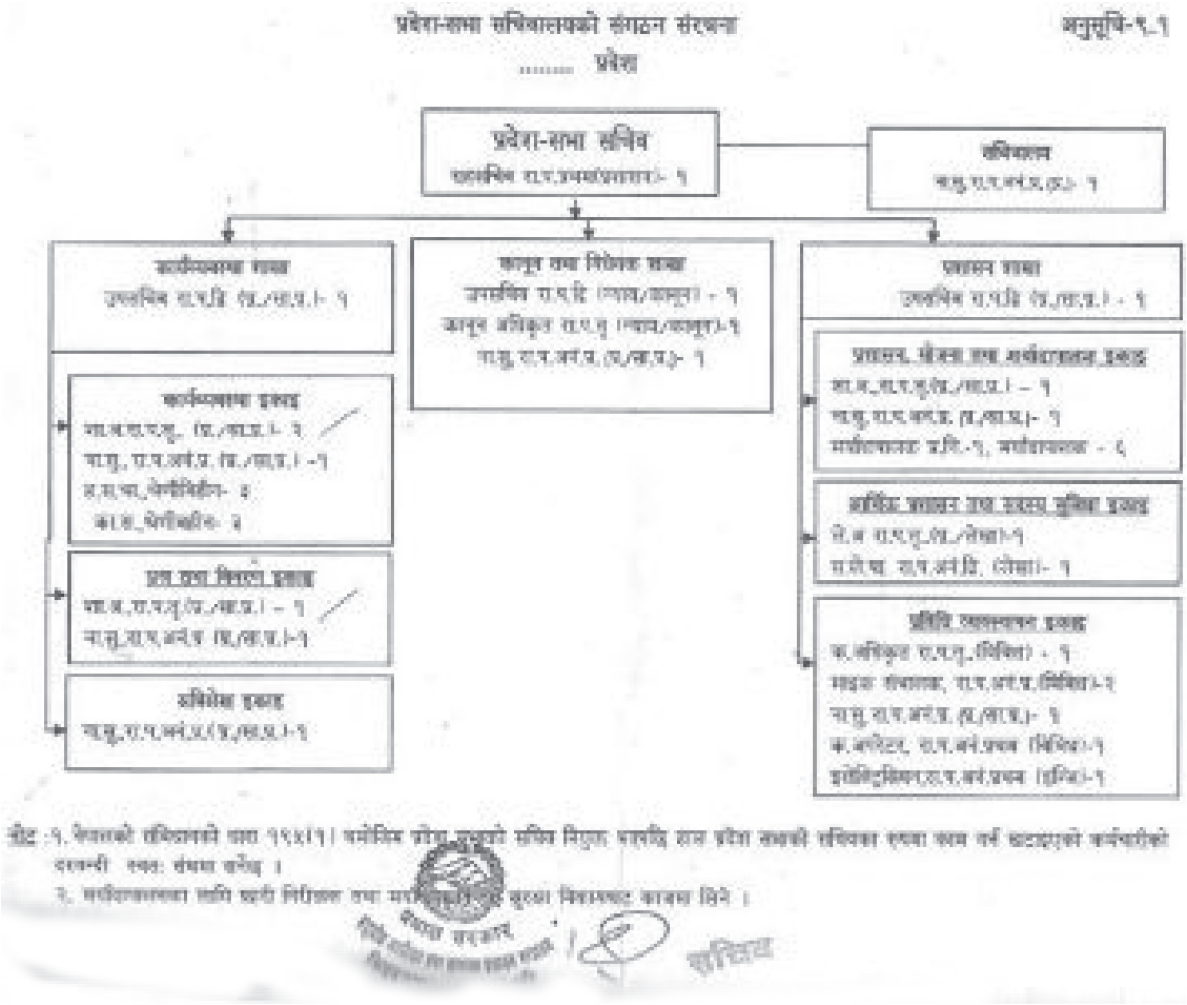

नोट :-१. नेपालको संविधानको धारा १९४(१) बमोजिम प्रदेश कानूनको समिति नियुक्त भएपछि राज्य प्रदेश सभाको सचिवको रुपमा काम गर्ने खटाइएको कर्मचारीको दरबन्दी स्वतः संमत गर्नेछ ।

२. सर्वेक्षालयका लागि छुटै नियोग तथा मर्यादाक्रमको सूची निर्माणमा काम गरिने ।

●●●

अनुसूची-८

प्रदेश सभा सचिवालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

क्र.स.	पद	नाम, थर	सम्पर्क नम्बर
१	प्रदेश सभा सचिव	श्री रामशरण घिमिरे	९८६०३१०६१०
२	उपसचिव	श्री निर्मला थापा	९८५५०८९९१४
३	प्र.म.वि.अ.	श्री विष्णु कुमारी लामिछाने	९८४५४७१३५६
४	कम्प्युटर अधिकृत	श्री निर्मलराज कणेल	९८४१४१०३८७
५	स.जि.न्यायाधिवक्ता	श्री गोपीकृष्ण श्रेष्ठ	९८४५३७३१०२
६	शाखा अधिकृत	श्री सुनिता कुमारी गजुरेल	९८५५०७१५३२
७	कानून अधिकृत	श्री विनोद अमात्य	९८४५०७६७१४
८	शाखा अधिकृत	श्री इन्दिरा पौडेल	९८४५६१४०७९
९	लेखा अधिकृत	श्री सुस्मा गौतम	९८४५२८८३२१
१०	शाखा अधिकृत	श्री भिमलाल महर्जन	९८४५१२४३७९
११	सि.अ.हे.व.	श्री तोयानाथ ढुंगेल	९८५५०७२५५८
१२	प्राविधिक अधिकृत	श्री जयनारायण कुशवाहा	९८४५०९७४९९
१३	लेखापाल	श्री नकुल प्रसाद गौतम	९८५५०६८३६८
१४	ना.सु.	श्री भगवान प्रसाद आचार्य	९८४५०७१८०१
१५	ना.सु.	श्री रामशरण प्रसाद विडारी	९८०४२३१५४८
१६	ना.सु.	श्री कृष्ण कुमारी खरेल	९८४५१३६९९५
१७	ना.सु.	श्री राजु प्रसाद मैनाली	९८४५४६४८४७
१८	ना.सु.	श्री मेगेन्द्र न्यौपाने	९८४३०३३५८२
१९	ना.सु.	श्री केदार प्रसाद मैनाली	९८५४०४२४९५
२०	ना.सु.	श्री विष्णु प्रसाद खतिवडा	९८५५०६८६९४
२१	कम्प्युटर अपरेटर	श्री विद्याचन्द्र शिवहरे	९८४४०९९५८८
२२	खरिदार	श्री प्रदिप गौतम	९८५२६६०४४२
२३	खरिदार	श्री अमृता खनाल	९८४५६२१२५०
२४	का.स.	श्री देवशकंर अधिकारी	९८४५१०६९२०
२५	का.स.	श्री गोकर्ण लामिछाने	९८६५४०८४०१
२६	का.स.	श्री डिल्ली प्रसाद तिमल्सिना	९८४५१४८००९
२७	का.स.	श्री निशा पाण्डे	९८४१२२०६७५
२८	ह.स.चा. (करार)	श्री बल बहादुर तामाङ	९८६९७७३१५
२९	इलेक्ट्रिशियन (करार)	श्री चन्द्र प्रसाद घिमिरे	९८५५०८६३०९

अनुसूची-९

सन्दर्भ सामग्री

१. नेपालको संविधान
२. प्रदेश सभा नियमावली, २०७४
३. संघीय संसद दर्पण
४. प्रदेश सभाको विभिन्न शाखाहरुबाट प्राप्त विवरण
५. प्रदेश वस्तुस्थिति विवरण, २०७५

प्रदेश सभा सचिव श्री रामशरण घिमिरेज्यूको शपथ ग्रहण

प्रदेश सभा सचिव श्री भरतकुमार बुढाथोकीको विदाइको झलक

नवनियुक्त प्रदेश सभा सचिव श्री रामशरण घिमिरेको स्वागतका झलक

Orange the world कार्यक्रमको झलक

प्रदेश सभा सचिवालय परिवार